TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 415 • EYLÜL-EKİM 2015

ALTERNATİF BORÇLANMA ARACI ÖST

ITMF 2015 TOPLANTISI'NA KATILDIK

REKABETTE NASIL ÖNE ÇIKARSINIZ?

ALTERNATİF KUMAŞLARA YÖNELİM ARTIYOR

SON ÇEYREKTE BELİRSİZLİK FİYATLANACAK

TEKSTİL EYLEM PLANI İVME YARATACAK MI?

Referans noktası

Dünya Bankası yetkililerinden oluşan bir heyet, ekim ayı içerisinde Türk tekstil ve hazır giyim sanayii ile ilgili hazırlayacakları bir rapor için ülkemizde gerçekleştirdikleri temaslarda sendikamızı da ziyaret etti. Kendilerini, bizden görüşme talep ettikleri üyelerimizle bir araya getirdik, aynı zamanda araştırma bölümümüzden de detaylı bir bilgi aldılar. İstanbul Sanayi Odası ve TGSD ile görüşme yapmaları için de aracı olduk.

Dünya Bankası yetkilileri şahsımla yaptıkları toplantıda, Türkiye tekstil ve hazır giyim sanayiinde piyasa şartları, maliyetler ve özellikle uyum şartları üzerinde durdular. Bir kalkınma bankası oldukları için odak noktaları, "Compliance" dediğimiz çalışma şartları, iş güvenliği ile ilgili konular, genel etik değerlerin uyumunda toplanıyor. Türkiye'de bizim sanayi kolumuzun, tahminlerinin çok daha üzerinde bir uyum gösterdiğini kendilerine anlatma fırsatım oldu. Bununla birlikte, Türkiye'nin maliyetleri itibariyle çok acımasız bir rekabet içinde olduğunu, ancak teknik ve sosyal şartlarda aldığı hızlı mesafe ile kendine bir yaşama şansı bulabildiğini, bir üst seviyedeki marka ve perakendeye hitap edebilmesinin zaten bunun olmazsa olmaz bir şartı olduğunu belirttik. Türkiye giyim sanayiinin dakika satma üstüne kurulu değil, gerçek anlamda bir ürün ve içerik satma konusunda iddialı olduğunu anlatmaya çalıştık.

Sendikamızda yapılan toplantılarda, sektörümüzün ekonomideki yerini araştıran rapor sunumları, üyelerimize yönelik eğitim faaliyetlerimizin nitelikleri, ortak çalışma vizyonumuz Dünya Bankası yetkililerine aktarıldı. Ardından bir anlaşma çerçevesinde kendileriyle sendikamız ile işbirliğine gidilmesi üzerinde mutabakata varıldı.

Benzer işbirliğine, kısa bir süre önce Dünya Başkanlığı'na seçildiğim The Textile Institiute ile de başladık. İngiltere merkezli uluslararası bu organizasyon, tüm dünyadan akademisyen ve sanayicileri bir araya getirerek nitelikli projelere ve işbirliklerine imza atıyor. İlk etapta kendileri ile uluslararası projelerde Türk tekstil firmalarının partner olabilmesi, hakem seçimli nitelikli makalelerin kabul gördüğü yayınlarında Türkiye'deki akademisyenlerin çalışmalarına yer verilmesi konusunda anlaşıldı.

Bu gelişmeler sendikamızı Türk tekstil sanayii için, yurtiçinde olduğu kadar yurtdışında da, bir referans noktası yapma hedefini, ne kadar doğru ve gerçekçi koyduğumuzu gösteriyor. Geçtiğimiz yıl başladığımız, sektörümüzün ekonomi içindeki benzersiz konumunu ortaya koyan medya çalışmaları kamuoyunu aydınlatırken, aynı zamanda devlet makamlarımızca da son derece değerli ve yararlı bulunduğu tarafımıza defaatle belirtilmiştir.

ITMF, Textile Outlook gibi uluslararası sektörel çatı örgütleri ve dergiler için bilgi üretme, derleme çalışmalarına yenilerini ekleyen sendikamız, ülke içinde üretim yapan sektörümüzdeki tüm paydaşların yararını gözeten mesleki, akademik, her türlü işbirliğine dönük çalışmanın da referans noktası haline gelmektedir.

Muharrem Kayhan
Yönetim Kurulu Başkanı

Tekstil İşveren Dergisi

Eylül-Ekim 2015 Sayı: 415

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Muharrem Kayhan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Av. Samim Ergeneli, Levent Oğuz, Mine Şenkul Ergüven,
Lerzan Öztürk, Av. Çiğdem Subaşı,
Av. Ömer Emre Kaynak, Ceren Ermiş,
Gamze Kılınç

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

DOĞAN BURDA DERGİ

Yayına Hazırlayan
Doğan Burda Dergi Yayıncılık A,Ş.

İletişim
Cemal Subaşı
Tel: 0 212 410 33 10
csubasi@doganburda.com

Görsel Yönetmen
Murat Kars

Baskı
APA UNIPRINT
Basım San. ve Tic. A.Ş.
Hadımköy İstanbul Cad. Ömerli Mah. No: 159 34555 Arnavutköy-İstanbul
Tel: 90212 798 28 40 Faks: 90212 798 20 63

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş. tarafından, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz. Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Ortak akıl

Kırılgan günlerden geçiyoruz. Hızlı değişimler yaşıyoruz. Nitekim açıklamalar ve değerlendirmeler peşi sıra geliyor. Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, yayınladığı son ülke değerlendirmesinde, ülkemizde iç ve dış sorunların derinleşebileceği uyarısında bulundu. Ekonomide gidilmesi gereken reformların altını çizdi. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı Yağız Eyüpoğlu, işgücü maliyeti-verimlilik ilişkisi kurulamadığı gerekçesiyle sanayici için önlem istedi. TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan, 15 yıllık kazanımların tehdit altında olduğunu söyledi. Amerikan Merkez Bankası (FED) şimdilik faizleri artırmadı, ama önümüzdeki aylarda artırabileceği bekleniyor. Bu durumda doların akıbeti büyük merak uyandırıyor.

Kuşkusuz bir ülkede demokrasi, iç huzur kadar ekonomi de çok önemlidir. Ama rakamlar, bu konuda aşağı yönlü bir ivme aldığımızı ortaya koyuyor. Örneğin ikinci çeyrekte batık krediler yüzde 13 arttı. Tarım ÜFE'de sert artış yaşandı. Doların, Euro'nun durumu ortada… Üstelik ihracatta da pek iç açıcı haberler gelmiyor. Örneğin, Avrupalı birçok hazır giyim ve tekstil şirketi, Türk üreticilere borcunu ödeyemiyor ya da ödemiyor.

En kısa sürede 'ortak aklın' devreye girmesi şart. Çekişmeleri bir kenara koyup, geleceğimiz için daha çok çabalamalıyız.

Yukarıda bahsettiğim konuların detaylarını, dergimizin ilerleyen sayfalarında okuyabilirsiniz. Daha güzel haberlerle, yeniden görüşmek dileğimle…

Av. Başar Ay
Genel Sekreter

3 Başkan'dan

5 Editör

8 Kısa haberler

10 Aklımızda kalanlar

12 Dünyada çalışma hayatı

15 Ankara'daki terör saldırısını lanetliyoruz

16 Tekstil Eylem Planı ivme yaratacak mı?
Türkiye'nin en önemli sektörleri olan tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerine yönelik olarak hazırlanan 2015-2018 yıllarını kapsayan eylem planı, sektörde heyecan yaratmadı.

22 Alternatif kumaşlara yönelim artıyor
Pamuk dışında alternatif kumaşlara yönelimdeki artış dikkat çekiyor.

26 Avrupa'da borç çizmeyi aşıyor
Avrupalı birçok hazır giyim ve tekstil şirketi, Türk üreticilere borcunu ödeyemiyor.

30 Alternatif borçlanma aracı ÖST
Özel Sektör Tahvilleri (ÖST) ihracı, son yıllarda hız kazanmış durumda.

36 Tekstilde ihracata 'kalite' dopingi
Türk tekstil ihracatında kalite, ihracatçıların yeni pazarlarda en büyük avantajı oldu. Afrika'dan yoğun talep almaya başladı.

40 İç ve dış kırılganlık yüksek
Prof. Dr. Sadi Uzunoğlu yorumladı.

42 Rekabette nasıl öne çıkarsınız?
Yurtdışına açılan ve açılmak isteyen şirketler, iyi bir strateji ve iyi bir pazar analizi ile başarıyı yakalayabilir.

46 ITMF 2015 Toplantısı'na katıldık
Sendikamızın ITMF delegeleri 2015 konferansına katıldı.

52 Son çeyrekte belirsizlik fiyatlanacak
Yurtdışında FED ve Çin en önemli gündem maddesi olmaya devam ederken, yurtiçinde seçim sonrası hükümet kurulması ve yeni ekonomi yönetimi piyasaların yönünü belirleyecek.

58 Aile şirketleri büyümeyi değil, var olanı korumayı hedefliyor
TKYD Başkanı Hurşit Zorlu, aile şirketlerinin büyümekten ziyade var olanı korumaya yönelik hareket ettiğine işaret etti.

62 Kültür-Sanat

64 İngilizce özetler

66 Fuar takvimi

"15 yıllık kazanımlar tehdit altında"

TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu (YİK) Başkanı Tuncay Özilhan, terör olaylarının tüm toplumu derinden etkilediğini belirterek başladığı konuşmasında son gelişmelerin Türkiye'nin son 10-15 yıldaki kazanımlarını tehdit ettiğini vurguladı. Sözlerine, "Türkiye son 10-15 yılda azımsanmayacak bir dönüşüm yaşadı" şeklinde başlayan Özilhan, "Bu dönüşüm, birlikte yaşama kültürümüzü güçlendirdi ve hepimize daha fazla demokrasi getirdi. Bu toplumun istisnasız tüm bileşenleri için çok hayırlı oldu. Ama bugün bu kazanımlarımız artık büyük bir tehdit altında" dedi.

Çin ekonomiyi canlandırmak için faizleri indirdi

Çin, hisse senedi piyasasındaki düşüşlerin neden olduğu endişeleri azaltmak amacıyla gösterge faiz oranını düşürdü. Çin Merkez Bankası'nın kararıyla kredi faizleri yüzde 0.25 oranında indirilerek yüzde 4.6 seviyesine çekildi. Çin, böylece ekim ayından bu yana faizleri beşinci kez düşürmüş oldu. Faizlerin düşürülmesi, bankaların Merkez Bankası'ndan; iş çevreleri ve halkın da bu bankalardan borç almasını kolaylaştırıyor. Merkez Bankası'nın bu kararının ardından, ülkedeki hisse senedi değerlerinde az da olsa artış yaşandı.

İkinci çeyrekte batık krediler yüzde 13 arttı

Nisan-Haziran 2015 döneminde 2 milyon 753 bin 748 kişiye, 45 milyar TL tutarında tüketici kredisi ve konut kredisi kullandırıldı. Türkiye Bankalar Birliği'nin raporuna göre, kredi kullanan kişi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4 oranında artarken, bir önceki üç aylık döneme göre ise yaklaşık yüzde 1 oranında azaldı. Aynı dönemde kullandırılan kredi miktarı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 26 oranında, bir önceki üç aylık döneme göre ise yaklaşık yüzde 1 oranında büyüdü.

"Bankacılık sektörü başarılı"

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın, her ne kadar bankacılık sektörü başarılı performansını sürdürse de bu performansın korunması için, sektörün özkaynak üretme kapasitesi üzerindeki yüklerin azaltılmasının faydalı olacağını belirtti. Aydın, "Güçlü öz kaynaklar kredilerin sürdürülmesinin en önemli teminatıdır" dedi.

Tarım ÜFE'de sert artış

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2015 yılı ağustos ayına ilişkin Tarım ÜFE verilerini açıkladı. Buna göre, Tarım ÜFE, ağustosta bir önceki aya göre yüzde 1.81, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 8.30 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 11.37 yükseldi. Tarım ve avcılık ürünlerinde yüzde 2.07, ormancılık ürünlerinde yüzde 0.31 artış görülürken, balıkçılık ise yüzde 6.71 düşüş gösterdi. En fazla aylık artış, çok yıllık bitkisel ürünler ana grubunda görüldü. Bir önceki aya göre, tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 0.55, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 5.34, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler ana grubunda ise yüzde 1.67 artış yaşandı.

TİSK, sanayici için önlem istedi

TİSK Başkanı Yağız Eyüboğlu, "Sanayide ücretlerin verimliliğe kıyasla iki kat hızlı artışı istihdamı frenliyor. İşgücü maliyeti-verimlilik ilişkisinin kurulamaması istihdam, ihracat ve yatırımları olumsuz etkiliyor. Bu olumsuz etkilerin giderilmesi için, ücret dışı işgücü maliyetinin, özellikle işletmeler üzerindeki SGK prim yükünün hafifletilip, OECD ortalamasına indirilmesi ve ücret artışlarında verimliliğin dikkate alınması gerekiyor" dedi.

Deutsche Bank, 23 bin kişiyi işten çıkarıyor

Deutsche Bank, çoğunlukla teknoloji alanındakilerden yapacağı işten çıkarmalar ve PostBank biriminde yapacağı değişikliklerle şirketin işgücünün dörtte birini, yani 23 bin kişiyi işten çıkarmayı planlıyor. Banka, nisan ayında geniş bir yeniden yapılanma planı açıklarken, o zaman görevde olan eş-CEO'lar Anshu Jain ve Juergen Fitschen, bundan kısa bir süre sonra görevlerinden ayrılarak, planın uygulamaya koyulmasını yeni CEO John Cryan'a bıraktı.

İhracatta mülteci krizi

Almanya'nın göç dalgasına karşı, karayoluyla serbest dolaşıma izin veren Schengen uygulamasını askıya alması, Türk ihracatında krize neden oldu. Başta Almanya olmak üzere Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Macaristan'a girmek isteyen TIR'lar olası mülteci taşımacılığına karşı tek tek aranmaya başladı. Sabah'ın haberine göre bazı giriş noktalarında 20 kilometreyi aşan TIR kuyrukları oluştu. Yaşanan tablo Avrupa ile 'just in time' (tam zamanında) olarak stoksuz çalışan otomotiv, tekstil, gıda ve kimya sektörlerinde büyük paniğe yol açtı.

"Türkiye'nin kredi profili karışık"

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin ülke kredi profilinin karışık olmaya devam ettiğini bildirdi. Global finansal piyasa şartlarına yüksek bağımlılık ve diğer yapısal zayıflıkların, güçlü kamu finansmanı ve son dış şoklara karşı direnç ile bir araya geldiğini belirten Fitch, bu durumu Türkiye'nin BBB- olan kredi notuna 'durağan' görünümü ile yansıttıklarını vurguladı. Fitch, değerlendirmesinde, Türkiye'nin gayrı safi yurt içi hasılasının (GSYİH) bu yıl yüzde 2.8 ve gelecek yıl yüzde 3 büyüyeceği ve enflasyonunun bu yıl yüzde 7.1 ve gelecek yıl yüzde 6.4 seviyelerinde gerçekleşeceği tahmininde bulundu.

Güler Sabancı, EMEA'nın 'En Güçlü İş Kadını' listesinde

Dünyanın önde gelen iş dünyası yayınlarından olan Fortune Dergisi, 'EMEA Bölgesi'nin (Ortadoğu ve Afrika) 'En Güçlü 25 İş Kadını' listesini açıkladı. Güler Sabancı'nın, dördüncü sıradan girdiği listenin ilk sırasında Banco Santander'ın Yönetim Kurulu Başkanı Ana Botin bulunuyor. Listede ayrıca, Imperial Tobacco Üst Yöneticisi Alison Cooper, SEB Group Başkanı Annika Falkengren ve Walgreens Boots Alliance Üst Yöneticisi Ornella Barra da ilk beşte yer alan isimler oldu.

En fazla giyim harcaması yapan ülke

Statisa tarafından gerçekleştirilen 2025 yılı için kişi başına düşen yıllık harcama araştırmasına göre; Avrupa 2025 yılında Amerika'dan daha fazla giyim harcaması yapacak. Avrupa'nın 2012 yılında 663 dolar olan kişi başı ortalama harcaması, 2025 yılında 804 dolara yükselecek ve Avrupa dünyada dördüncü sırada yerini alacak. Avrupa Birliği, 2012 yılındaki harcama oranı 686 dolardan 781 dolara yükselecek olan Amerika Birleşik Devletleri'nin yerini alarak, ABD'nin beşinci sıraya gerilemesini sağlayacak. Bu sınıflandırmanın başında kişi başına tahmini yıllık harcama ortalaması olarak 1643 dolar ile Avustralya yer alıyor, onu ise 1221 dolar ve 1080 dolar harcama ile sırasıyla Kanada ve Japonya takip ediyor.

İran ve Türkiye'den ortak yatırım

İran'ın Batı Azerbaycan Eyaleti'nde yer alan Maku Serbest Ticari Bölgesi Genel Müdürü Hüseyn Furuzan, katıldığı bir basın toplantısında, İran ve Türkiye'nin giyim sektöründe ortak yatırım yapacaklarını belirterek, şu an İran ve Türkiye arasındaki ticaret hacminin 15 milyar dolar civarında olduğunu bildirdi. Hüseyn Furuzan ayrıca, "Türkiye'den İran'a olan giyim kaçakçılığı nedeniyle Maku Serbest Ticari Bölgesi'nde hazır giyim üretim fabrikalarının inşa edilmesine karar verildi. Bu farikalarda üretilen elbiseler uygun fiyatlı olacaktır" dedi.

Çinli üreticiler ABD'ye yatırım yapıyor

Çin'de tekstil üretim maliyeti, artan ücretler, yükselen elektrik ve nakliye maliyeti ile devletin pamuk ithalatına uyguladığı kotalar sebebiyle giderek yükseliyor ve kârlılık azalıyor. Boston Consulting'in yaptığı bir araştırmada, Çin'de verimliliğe göre düzeltilmiş imalat sanayiindeki ücretlerin 2004'ten 2014'e üçe katlandığını görüyoruz. Şu anda bir işçinin, verimliliğe göre düzeltilmiş saat başı aldığı ücret 12.47 dolara kadar geldi. ABD'de ise aynı dönem için verimliliğe göre düzeltilmiş ücret yüzde 30'dan daha az yükselerek, saat başı 22.32 dolar oldu. Göreceli yüksek bu ücretler, düşük doğalgaz fiyatları, ucuz pamuk ve vergi indirimleri ile dengelenerek, verimlilik / ücret maksimizasyonu sağlanıyor. Bunun sonucunda ABD'de tekstil ürünlerinin üretiminde bile maliyet avantajı çıkıyor.

Özbekistan, 1 milyar dolarlık pamuk satacak

Dünyanın önde gelen pamuk üreticilerinden Özbekistan, bu yıl 1 milyar dolar değerinde pamuk satışı yapmayı hedefliyor. Her yıl ortalama 3 milyon 500 bin ton dolayında ham pamuk üretimi yapan Özbekistan, 15-16 Ekim tarihleri arasında Taşkent'te düzenlenecek 11. Uluslararası Pamuk Fuarı'nda pamuğunu bir kez daha görücüye çıkaracak. Fuara 50 dolayında ülkeden tekstil sektörünün önde gelen temsilcileri iştirak edecek. Fuar kapsamında davetliler pamuk terminalleri ile işletme tesislerine götürülecek ve burada kendilerine detaylı bilgi verilecek. Dünya pamuk üretiminde ilk beşte yer alan Özbekistan, ihracatta ise ilk üçte bulunuyor. Bu yılki fuara 300'den fazla yabancı temsilcinin katılması bekleniyor.

USDA, Türkiye pamuk üretim tahminini düşürdü

Türkiye'de pamuk hasadının yeni ürün yılında 2.6 milyon balya olması bekleniyor. ABD Tarım Bakanlığı (USDA), 2015 ürün yılında pamuk hasadının 370 bin hektar alanda 580 bin ton olacağını tahmin ediyor. Bu mali yılda yurtiçi tüketimin ise Rusya, Ukrayna, Ortadoğu ve Kuzey Amerika gibi çeşitli ihracat piyasalarında süren siyasi ve ekonomik problemlerden dolayı 6.03 milyon balyaya gerilemesi beklentilerde yer alıyor. Ege Bölgesi'nde ilk mahsulün ağustos ayı sonunda geldiği, ancak asıl sezonun ekim ayının ilk haftasında açılacağı belirtiliyor. Urfa'dan ise yeni sezonun ilk ürününün bu ay sonu piyasaya girebileceği kaydediliyor.

İhracatımız ve ithalatımız azalıyor

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2015 yılı temmuz ayında, 2014 yılının aynı ayına göre yüzde 16.2 azalarak 11 milyar 181 milyon dolar, ithalat yüzde 8.7 azalarak 18 milyar 209 milyon dolar olarak gerçekleşti. Temmuz ayında dış ticaret açığı yüzde 6.5 artarak 6 milyar 596 milyon dolardan 7 milyar 28 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2014 Temmuz ayında yüzde 66.9 iken, 2015 Temmuz ayında yüzde 61.4'e düştü.

Türkiye, dış ticaret fazlası veren üçüncü ülke

Türkiye, dünya ülkeleri arasında Çin ve Hindistan'dan sonra tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde en fazla dış ticaret fazlası veren üçüncü ülke oldu. Çin'in sektöre ait 2014 yılı dış ticaret fazlası 264.6 milyar dolar olurken, Hindistan'ın 33.7 milyar dolar, Türkiye'nin 16.1 milyar dolar oldu. ABD, Japonya, İngiltere ve Almanya sektörde en fazla dış açık veren ülkeler oldu.

Türkiye pamuk ithalatı 2015'te geriledi

2014'ün ilk yarısında 1.08 milyar dolar değerinde 541.7 bin ton pamuk ithal eden Türkiye'nin pamuk ithalatı, bu yılın ilk yarısında miktar olarak 438.8 bin tona, değer olarak ise 685 milyon dolara geriledi. Düşüş miktarı da 103 bin ton. 2015'in ilk yarısında en fazla pamuk ithal ettiğimiz ülke olan ABD'den 358.4 milyon dolar karşılığı 221 bin ton pamuk ithalatı yapıldı. Türkmenistan 102.2 bin ton ile ikinci sırada geldi. Bu iki ülkeyi Yunanistan 47.4 bin ton ile takip etti.

CIRFS'de bir Türk yönetici: Dr. Ali Akbağ

Avrupa yapay (suni-sentetik) elyaf sanayiini 1950 yılından beri temsil eden CIRFS, Dr. Ali Akbağ'ı Teknik ve Çevre Bölümü'nün başına atadı. Dr. Akbağ, önümüzdeki dönemde yapay elyaflarla ilgili standartları ve test metotlarını geliştiren uluslararası BISFA kurumunun Genel Sekreterliği görevini de yürütecek. Dr. Akbağ, Manchester Üniversitesi'nde tekstil teknolojisi okuduktan sonra akademik çalışmalarına devam etti. İş yaşamına 1984 yılında araştırmacı olarak Sasa'da başladı. Kariyerinde özel sektörde çok sayıda üst düzey görevler üstlenen Akbağ, son birkaç yıldır Çukurova Üniversitesi ve ÜSAM'da (Adana Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezi) ders veriyordu.

Bilgi için: Ceren Ermiş, ceren.ermis@tekstilisveren.org.tr, Tel: (0212) 344 07 77

ILO'dan mülteci krizi için çağrı

ILO Genel Müdürü Guy Ryder, göçmen akımının durdurulması için alınan geçici tedbirlerin yüzeysel bir yaklaşım olduğunu, insanları yabancı ülkelerde iş bulmak ve emniyete kavuşmak için hayatlarını tehlikeye atmaya zorlayan sebeplerin kökenine gitmek gerektiğini vurguladı. Çözümün aşağıdaki unsurları içermesi gerektiğini ifade etti: Göç veren ülkelerde daha fazla ve daha iyi iş olanakları yaratmak için ulusal ve global aksiyon... Gerçek istihdam piyasası ihtiyaçlarını karşılayacak ve aile birleşmelerini kolaylaştıracak düzenli göç kanallarının oluşturulması için daha fazla aksiyon... İnsan ticaretini ve göçmen kaçakçılığını önlemek üzere, göçmenlerin işe alımı konusunda daha iyi bir yönetim... Muhtaç ve zor durumda olanlara insani yardım sağlamak için mutabakat.

Endonezyalı işçiler miting düzenledi

Endonezya'nın başlıca işçi sendikaları KSBSI, KSPI ve KSPSI; asgari ücret ve iş kanunu için ulusal seviyede bir kampanya başlattılar. Jakarta'da 25 bin işçinin katılımı ile büyük bir miting düzenlediler. İşçi sendikaları asgari ücrette 2016 yılı için yüzde 25 oranında artış talep ediyorlar. Sendikalar, hükümetin hiçbir müzakere yapmaksızın otomatik bir hesaplama yoluyla asgari ücrette ayarlama yapılması önerisini de reddettiler. Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ITUC) Genel Sekreteri Sharan Burrow, Endonezya'da çalışan kesimin muazzam bir ekonomik baskı hissettiğini ve işlerini kaybetme tehdidi ile karşı karşıya olduklarını söyledi.

Arjantin'de tekstil sendikaları birlik oluyorlar

Tekstil sektöründe faaliyet gösteren beş işçi sendikası, 11 Ağustos'ta Buenos Aires'te bir araya geldi ve güvencesiz istihdama karşı mücadele etmek üzere güçlerini birleştirmeye karar verdiler. Çoğunluğu temel çalışma haklarına sahip olmayan yabancı işçilerden oluşan kadroları ile kayıt dışı işyerleri Arjantin'de tekstil sektöründe çok yaygın. İşçi sendikaları, bu işçilerin çalışma şartlarının nasıl iyileştirilebileceğini tartışmak üzere IndustriAll Global İşçi Sendikası'nın temsilcileri ile bir araya geldiler. Toplantıya Tekstil İşçileri Birliği, Ulusal Konfeksiyon Sanayii İşçileri Federasyonu, Konfeksiyon Sanayii İşçileri Sendikası, Konfeksiyon Kesim İşçileri Sendikası ve Tekstil Sanayii Çalışanları Sendikası'nın temsilcileri katıldılar. Düzgün bir iş vaadi ile kandırılan yaklaşık 2.7 milyon Bolivyalı, Arjantin'e göç etti. Bu nedenle işçi sendikaları hükümetin ve tekstil şirketlerinin dikkatini çekmek üzere büyük bir kampanya düzenlemeyi kararlaştırdılar.

Kolombiya sendikaları yeni üye kaydı yapacak

Kolombiyalı işçi sendikaları Sintracarbon ve USO, 28-29 Temmuz tarihlerinde Bogota'da düzenlenen bir seminerde taşeron işçi çalıştırma ile mücadele ettiklerini, taşeron işçileri sendikaya üye kaydetme konusunda başarılı olduklarını açıkladılar.
Taşeron işçileri sendikaya üye kaydetmek, söz konusu işçiler için sözleşmeli istihdam imkânı sağlamaya yönelik önemli bir adım oluşturuyor. Bazı işçi sendikası önderleri ise bu girişimi eleştirmekteler, çünkü bunun taşeron işçiliği meşrulaştırdığı düşüncesindeler. Mamafih, bu girişimi savunan işçi sendikaları ise amaçlarının, söz konusu işçilerin çalışma ve yaşama şartlarını iyileştirmek üzere eyleme geçmek için bir platform oluşturmak olduğunu açıkladılar.

İngiltere'de yeni sendikalar yasası

İngiliz Hükümeti, mevcut Sendikalar Yasası'nda reform yaratacak yeni bir yasa tasarısını parlamentoya getiriyor. Hükümetin temel reform unsurları şöyle sıralanıyor: Grev eyleminin sadece, grev oylamasının gerektirdiği yeni sınır oranlar ile net yetkilere dayalı olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması, işçi sendikalarında şeffaflığın ve yönetimin iyileştirilmesi, grev eylemi için makul bir bildirim süresi talep edilmesi ve işverenlere endüstriyel eyleme hazırlık yapmaları ve beklenmedik durum planlarını uygulamaya koymaları için daha fazla fırsat verilmesi. Yasa tasarısına ilişkin görüşmeler Avam Kamarası'nda başladı, birinci okuma 15 Temmuz'da yapıldı, ikinci okumanın tarihi henüz açıklanmadı. IndustriAll Avrupa İşçi Sendikası ise İngiliz hükümetinin yasa önerisini kınadı.

Iraklı işçiler yeni bir iş yasasına kavuştu

Ulusal ve uluslararası seviyede on yıl süren bir kampanya sonucunda Irak'ta yeni iş kanunu kabul edildi. 17 Ağustos'ta Irak parlamentosu, grev ve toplu pazarlık hakkına izin veren, çocuk istihdamını, ayırımcılığı ve cinsel tacizi yasaklayan yeni bir iş yasasını onayladı. Yasa, analık ve doğum izninde iyileştirmeler ve taşeron işçiler ile göçmen işçilerin haklarını da içeriyor. Söz konusu yeni yasa, özel sektör işçilerini ve kooperatif sektörlerini kapsıyor, ancak kamu çalışanları yasasının kapsadığı işçileri ve silahlı kuvvetleri hariç tutuyor.

AB'de yoksulluk: Süre önemli

Avrupa Birliği İstihdam Genel Müdürlüğü Sosyal Analizler Birimi'nde sosyo-ekonomik analist olarak görev yapan M. Vaalavuo'nun makalesinde belirtildiği üzere, gittikçe daha fazla insan yoksulluk deneyimi yaşamakla birlikte kısa süreli yoksulluk ile uzun süreli yoksulluk arasında belirgin bir fark bulunuyor. Araştırmaya göre, yoksulların çoğu kısa süreli yoksulluk yaşıyor, ancak yoksulluk süresi uzadıkça çıkış güçleşiyor. Yoksullukta süre önemli, çünkü kısa süreli yoksullukta çok düşük gelire sahip insanlar bu durumla baş edebilmek için tasarruflarına güveniyorlar, fakat yoksulluk süresi uzadıkça bu ek kaynaklar tükeniyor. Yoksulluğa karşı etkili ve koruyucu tedbirler oluşturma hususunda, insanları daimi yoksulluktan korumak ve uzun süreli yoksulluk riski olan bireyleri belirlemek büyük önem taşıyor.

Yunanistan'da, yatırım ve sosyal haklara saygı gerekli

Yatırım, inovasyon ve sosyal haklara saygı, Yunanistan'da büyüme ve istihdamın başarılı şekilde iyileşmesi için temel faktörler. IndustriAll Global ve IndustriAll Avrupa İşçi Sendikaları, 28 Ağustos'ta Atina'ya düzenledikleri ziyarette, Yunanlı işçiler ve işçi sendikaları ile dayanışmalarının devam ettiğini açıkladılar. IndustriAll İşçi Sendikası, Yunanistan'da reform paketinin yolsuzluk, kayıt dışı istihdam ve vergi kaçakçılığı ile mücadeleyi de kapsaması gerektiğini vurguladı. Toplu işten çıkarmalar, özelleştirmeler, emekli maaşlarında daha fazla kesintiler, iş yasasının serbestleşmesi ve toplu pazarlık hakkının ortadan kaldırılmasının Yunanistan'a yardım etmeyeceğini savundu.

Bilgi için: Lerzan Öztürk, lozturk@tekstilisveren.org.tr, Tel: (0212) 344 07 77

Vietnam, asgari ücreti yükseltiyor

Vietnam Ulusal Ücret Konseyi'nin kararına göre, yüzde 12.4 oranındaki ücret artışı 1 Ocak 2016'da yürürlüğe girecek. Güncel döviz kuru ile, yeni aylık asgari ücret Vietnam'ın en gelişmiş bölgelerinde 3.5 milyon VND (Vietnam Dongu) veya 155 ABD doları olacak. Vietnam Ücret Konseyi, 2015 yılı başında da yine üçlü istişare süreci yoluyla yüzde 15 oranında bir ücret artışı uygulamıştı. Halen Vietnam'da dört farklı asgari ücret seviyesi mevcut, en gelişmiş bölgelerdeki işçiler aylık minimum 3.1 milyon VND, en az gelişmiş bölgelerdeki işçiler ise aylık 2.15 milyon VND ücret alıyorlar. Vietnam İşçi Sendikaları Konfederasyonu (VGCL) asgari ücret seviyesinin mevcut durumda işçilerin temel ihtiyaçlarını karşılamadığını savunuyor. VGCL, 2016 yılı için yüzde 16.8 oranında ücret artış talebinde bulunmuştu. Vietnam Ticaret ve Sanayi Odası ise ücret artışlarının yüzde 10'u geçmemesi için ısrar etmişti. 2016 yılı için belirlenen asgari ücret zam oranı, merkezi hükümetin onayına sunulacak.

Finlandiya'da hükümet karşıtı gösteri

Finlandiya'da üç işçi sendikası konfederasyonu SAK, STTK ve AKAVA, Finlandiya hükümeti tarafından önerilen tedbirleri protesto etmek üzere 18 Eylül'de toplu bir gösteri düzenleme kararı aldılar. Eğer hükümetin önerileri kabul edilecek olursa, Finlandiyalı işçilerin toplu sözleşmelerde belirlenen hakları dahil olmak üzere birtakım haklarının ellerinden alınacağı iddia ediliyor. Finlandiya hükümetinin, rekabet gücünü artırmak amacıyla getirdiği öneriler şöyle: Bankaların iki tatil günü için ücret ödemelerinin kaldırılması, işçilerin hastalık izninde birinci gün için ödeme yapılmaması, ikinci günden dokuzuncu güne kadar sosyal hakların azaltılması, fazla mesai ücret zammının yüzde 50'den yüzde 25'e düşürülmesi, pazar günü çalışmasında, fazla mesai zammının yüzde 100'den yüzde 50'ye düşürülmesi, kamu sektöründe tatil süresinin kısaltılması.

Güney Kore işçi haklarını iyileştirecek

AB ve Güney Kore arasında, AB-Kore Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında, ticaret ve sürdürülebilir kalkınma konularında 9-10 Eylül tarihlerinde düzenlenen toplantıda, işçi haklarına ilişkin kapsamlı bir ortak bildiri kabul edildi. AB, Güney Kore'den, sendika özgürlüğü, toplu pazarlık, zorla çalıştırma konularındaki temel ILO sözleşmelerini onaylaması için çabalarını hızlandırması talebinde bulundu. Ayrıca, iş ve meslek alanında ayırımcılık yapılmamasına ilişkin ILO sözleşmesinin uygulamasına yönelik AB fonlu bir projenin başlatılması kararlaştırıldı.

Hindistan'da genel grev

Tüm sektörlerden milyonlarca işçi 2 Eylül'de Hindistan'da gerçekleşen en büyük genel greve katıldı. İşten çıkarmaları kolaylaştıracak reform önerilerine karşı protesto gösterileri yapıldı. Mayıs ayında düzenlenen Ulusal İşçi Kongresi esnasında, genel greve çağrı kararı alınmıştı. İşçi sendikaları ile hükümet arasındaki görüşmeler neticesiz kalınca, Hindistan'ın her yerinde işçiler sokaklara çıktı. İşçi sendikaları 12 maddeden oluşan taleplerini sundular.
Bu talepler şunlar: Çalışma yasalarında işçilerin aleyhine önerilen değişikliklere karşı kuvvetli bir duruş, yeni asgari ücret, daimi uzun süreli işlerde sözleşmeli istihdamın sona erdirilmesi ve benzer işlerde çalışan devamlı işçilere ödenen ücret ve sosyal yardımların sözleşmeli işçilere de ödenmesi, temel çalışma yasalarına sıkı bir şekilde uyulması, genel sosyal güvenlik esaslarının tüm işçileri kapsaması, işçi sendikalarının müracaat tarihinden itibaren 45 günlük bir süre içerisinde zorunlu kaydı, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 87 ve 98 Sayılı Sözleşmeleri'nin acil olarak onaylanması.

TERÖRÜ BİR KEZ DAHA LANETLİYORUZ

10 Ekim günü, Ankara Tren Garı önünde, 'Emek, barış ve demokrasi mitingi'nde gerçekleştirilen canlı bomba eylemi, hepimizi derinden sarstı. Ölenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyor, terörü bir kez daha lanetliyoruz.

Türkiye, 10 Ekim günü, tarihinin en kanlı terör eylemiyle sarsıldı. Çok sayıda siyasi parti, sivil toplum örgütü ve sendikanın destek verdiği 'Emek, barış ve demokrasi mitingi' için Ankara'ya giden binlerce insanın toplandığı Ankara Tren Garı kavşağında üç saniye arayla iki şiddetli patlama meydana geldi.
Önce 30, ardından 47, sonra da 86'ya yükselen ölü sayısı gece yarısına doğru 95'e çıktı. Dergimizi yayına hazırladığımız sıralarda tablo daha da ağırlaşmıştı. 102 kişi öldü, 200 de yaralı.
Patlamanın ardından Adli Tıp Kurumu yetersiz kaldı, ek adli tıp merkezi kuruldu, İstanbul'dan Ankara'ya adli tıp uzmanı sevk edildi. Patlatılan bombaların etkisini artırmak amacıyla içlerine ya da etraflarına metal bilye yerleştirilmişti. Yaralılardan birinin vücudundan 70 bilye çıkarıldı. Bu durum, bombaların profesyonellerce hazırlandığına yoruldu.
Başbakan Ahmet Davutoğlu, yaptığı ilk açıklamalarda olağan şüpheliler olarak PKK, IŞİD, DHKC ve MLKP'yi gösterdi. Başbakan ayrıca üç gün ulusal yas ilan edildiğini açıkladı. Barış mitingini düzenleyen dört kurum da grev kararı aldı. Kısa süre sonra patlama anının videosu ortaya çıktı.
Ankara 6. Sulh Ceza Hâkimliği, meydana gelen bombalı terör saldırısıyla ilgili soruşturma tamamlanıncaya kadar uygulanmak üzere, son dönemin en geniş kapsamlı yayın yasağı kararını aldı. Yasak, 19 Ekim'de kaldırıldı.
Adli Tıp Kurumu'ndaki kimlik tespit çalışmaları sonrası iki saldırganın isimleri belli oldu. Canlı bombaların Yunus Emre Alagöz ve Ömer Deniz Dündar olduğu ortaya çıktı. İki canlı bombanın ayrı araçlarla Gaziantep'ten geldikleri, Y.Ş.'nin canlı bombalara keşif yaptırdığı tespit edildi. Bu arada, Yunus Emre Alagöz, Suruç'ta 20 Temmuz'da 33 gencin hayatını kaybetmesine neden olan saldırıyı gerçekleştiren terör örgütü Irak İslam Şam Devleti (IŞİD) militanı Adıyaman nüfusuna kayıtlı Şeyh Abdurrahman Alagöz'ün ağabeyi.
Sendika olarak terörü bir kez daha lanetliyor, ölenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

HABER

Tekstil Eylem Planı ivme yaratacak mı?

Türkiye'nin en önemli sektörleri olan tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerine yönelik olarak hazırlanan 2015-2018 yıllarını kapsayan eylem planı, sektörde heyecan yaratmadı. Rekabet gücünü artırabilecek bir çalışma bekleyen sektör, daha önceki eylem planlarında olduğu gibi, bu planda da hüsrana uğradı.

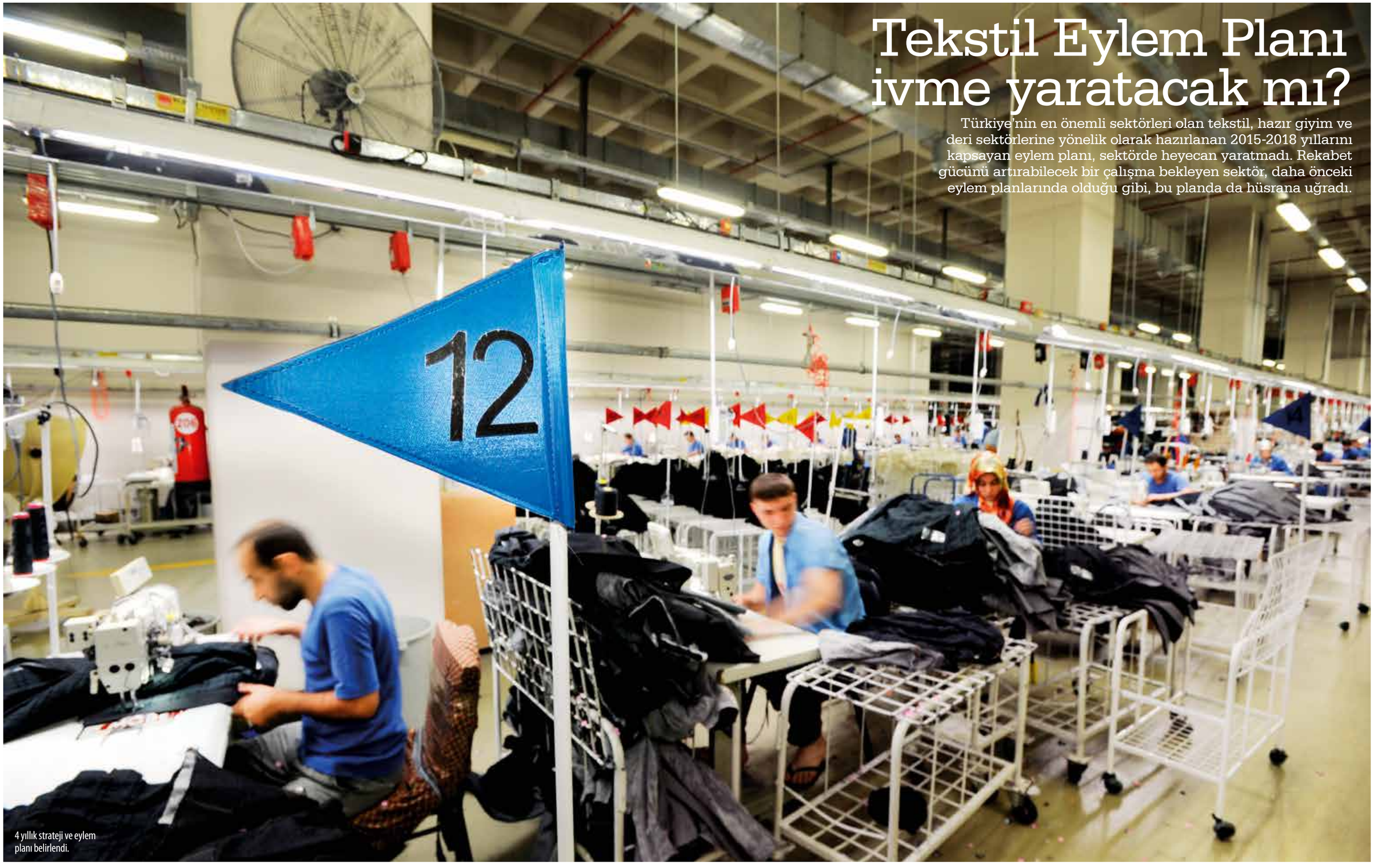

4 yıllık strateji ve eylem planı belirlendi.

HABER

Eylem planı yaklaşık 8 yıldır hazırlanıyordu.

ABDULKADİR KONUKOĞLU/SANKO HOLDİNG ONURSAL BAŞKANI:

Sektöre destek olmasını diliyorum

Türkiye'nin istihdam yoğun sektörü olan tekstil sektörü için bir şeyler yapılmaya çalışılıyor olması sevindirici. Tekstilin önemli ve öncelikli sektör olduğunu unutmadan hareket edilmeli. Çünkü rekabetin giderek ağırlaştığı dünyamızda sektörlerimizi korumazsak, ekonomimizin ve iş gücümüzün geleceğini de tehlike altına atmış oluruz. Bu nedenle eylem planının sektörümüze içinden geçtiğimiz zorlu süreçte destek olmasını diliyorum.

ŞEREF FAYAT/TGSD BAŞKANI

Teşvik sistemi elden geçirilmeli

Eylem planı, ne yazık ki 8 yıldan bu yana yapılan ama elle tutulan bir sonuç alınamayan bir çalışma olarak nitelendiriliyor. Firmalara yönelik tavsiyeleri içeren bir çalışma. Ar-Ge, Ür-Ge, tasarım atölyeleri kurulması, tasarım desteği teşviki tebliği elle tutulur tek yanı. Tüm ülkede başvurular yapılmaya başlandı. Bu konuda çok ciddi başvurular yapılacağını düşünüyoruz. İnsanlar fabrika yatırımı yapmak istemiyorlar. Güneydoğu'ya gitmek istemiyorlar, çünkü güvenlik yok. Mevcut teşvikin konuşulup elden geçirilmesi lazım. Nitelikli üretici sertifika programı gibi bir projenin hayata geçirilmesi lazım.

Sektörün sorunları neler?

- Rekabet gücü politikaları.
- Üretim altyapısı ve girdi maliyetleri sorunu.
- Ar-Ge, Ür-Ge, yenilikçi ve nitelikli işgücü sorunu.
- Pazarlama ve tanıtım, dış ticarette faaliyetlerin yetersizliği.
- Çevre, insan sağlığına uygun üretim yapılması konusunda sektörel denetim çalışmalarına önem verilmeli.
- Türkiye kaliteli eleman sorunu nedeniyle kaliteli üretimi kaçıracak bir süreç içinde. Bu sorunun üzerine gidilmeli.

Türkiye'nin tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerine yönelik 4 yıllık stratejisi ve eylem planları belirlendi. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla hazırlanan Türkiye Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nın kabulüne ilişkin Yüksek Planlama Kurulu kararı geçtiğimiz aylarda Resmi Gazete'de yayımlanmıştı. Planın öne çıkan maddeleri ve eksik kalan taraflarını araştırdık…

Yaklaşık 8 yıldan bu yana hazırlanan eylem planının sektöre tavsiyeler vermekten ileri gidemediğine dikkat çeken Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Şeref Fayat, "Bu seferki eylem planında elle tutulur en önemli konu Ar-Ge, Ür-Ge, tasarım atölyeleri kurulması, tasarım desteği teşviki tebliği. Şu anda bunun için ülke genelinde başvurular yapılmaya başlandı. Bu konuda çok ciddi başvurular yapılacağını düşünüyoruz. Diğer başlıklar ise sektöre ilaç olacak nitelik taşımıyor" diyor. Tekstil, hazır giyim, deri sektörlerinin Türkiye için önemli sektörler olduğuna dikkat çeken Fayat, üç sektörün toplamda 65 milyar dolarlık toplam cirosu, 29 milyar dolarlık ihracatı, toplam 60 bin işyerinde kayıtlı 1 milyon kişilik istihdamı ile 15 milyar dolar dış ticaret fazlası vermesiyle Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahip olduğuna vurgu yapıyor.

Rekabet gücü artırılmalı

Tekstil, hazır giyim ve deri başta olmak üzere tüm sanayi sektörlerinin teşviklerden tek kapıdan çok hızlı bir biçimde yararlanılmasının sağlanması gerektiğine dikkat çeken Fayat, şöyle devam ediyor:

"İşgücü maliyetleri artıyor, teknolojik ürünlere, teknik tekstillere üretim yapılmalı. '5 ve 6'ncı Bölge'ye taşının' gibi gerçekçi olmayan önerilere yer verilmemeli. Sürdürülebilir yapıdaki şirketlerin desteklenip, büyük firma sayısının arttığı bir sektör haline getirilmesi bekleniyor. İstihdam sayısı ve ihracatı belli bir noktaya ulaşmış şirketlerin desteklenmesi halinde, bu strateji belgesi hayat bulabilecektir. İnsanlar bu tür teşviklerin verilmesi durumunda üretimde kalmaya karar verirler."

Neler yapıldı?

Strateji belgesi ve eylem planında, sektörlerin dünyada ve Avrupa Birliği'ndeki (AB) durumu ile Türkiye'deki üretim, ihracat, iç talep, istihdam ve kapasiteleri, girdi-üretim maliyetleri, kümelenme ve Ar-Ge faaliyetleri, üretim eğilimleri ile pazarlar ele alınırken, rekabet güçleri de analiz edildi.

Sektörlerin güçlü-zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerin değerlendirildiği strateji belgesi ve eylem planında, sektörlere yönelik genel amaçlar da belirlendi. Bu amaçlara yönelik olarak Rekabet Gücü Politikaları, Girdi Maliyetleri ve Üretim Altyapısı, Ar-Ge, Ür-Ge, Yenilikçilik ve Nitelikli İşgücü, Pazarlama, Tanıtım ve Dış Ticaret, Sektörel Mevzuatlar ve Denetim şeklinde toplam beş başlık altında hedefler oluşturuldu.

Liderlik hedeflendi

Strateji belgesi ve eylem planının

Sektörlerin beklentileri neler?

TEKSTİL:

• Pamuk ekimi destek primi olabilecek en üst düzeyde artırılmalı.

• Prim tutarı pamuk ekimi öncesinde açıklanmalı.

• Pamukta stopaj sebebiyle ödenen KDV yüzde 1'e çekilmeli.

• İthalat artışı tespit edilen ve ülkemizde yeterli üretimi bulunan tüm tekstil ve hazır giyim ürünleri için ek vergi uygulaması Türkiye'de üretilen pamuk, yün ve suni sentetik iplik ve kumaş üretimini de içerecek şekilde genişletilmeli.

• Teknik tekstiller orta ve ileri teknoloji ürünler listesine eklenmeli. 5. ve 6. Bölge için daha cazip ve 15-20 yıl gibi daha uzun süreli teşvikler sağlanmalı.

HAZIR GİYİM, KONFEKSİYON:

• Firmalar ve fason atölyelerindeki çalışan sayısının artışı, kriterlere bağlı olarak desteklenmeli.

• Yatırım teşvikleri sektörün üretim yapısı nedeniyle ihtiyaçları karşılayacak düzeyde yenilenmeli.

• İthal kumaşlara uygulanan korunma önlemleri sona erdirilmeli.

DERİ:

• Büyükbaş deri adetle değil kiloyla takip edilmeli.

• Kulak numaraları titizlikle takip edilerek, etler ve derilerin tamamı kayıt altına alınmalı. Ham deri üzerindeki KDV oranı yüzde 8'den yüzde 1'e düşürülmeli.

• Rusya ile güvenli ticaret için Ruble ile ticaretin önü açılmalı.

• Deri ve deri ürünleri ithalatında döviz kullanım oranı yüzde 60'tan yüzde 75'e yükseltilmeli.

vizyonu ise, "Türkiye'nin tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinde teknoloji ve tasarım içeren ürünlerde dünya pazarlarında liderlik" olarak belirlendi.

Bu vizyon çerçevesinde, tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinin katma değeri yüksek, yenilikçi, bilgi ve ileri teknoloji içeren ürün ve hizmet sunumları ile rekabetçiliğini artırarak dünya ticaretinden daha fazla pay alan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması da amaçlandı.

Strateji belgesi ve eylem planının uygulama, izleme ve değerlendirme süreci yönlendirme kurulu tarafından yürütülecek. Eylemlerden sorumlu kurum ve kuruluş temsilcilerinin yer alacağı yönlendirme kurulu, gerektiğinde eylem planı üzerinde revizyon gerçekleştirebilecek.

Bölgesel seminerler

Eylem planı çerçevesinde, Türkiye'nin ihracatında önemli bir paya sahip olan tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri firmalarını kur riski konusunda bilgilendirmek üzere bölgesel seminerler düzenlenmesi planlanıyor.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) sorumlu kuruluş olarak, Ekonomi Bakanlığı, KOSGEB, TOBB, Eximbank ve ilgili STK'larla işbirliği yapacağı eylem planı kapsamında, küçük işletme niteliğinde olan firmaların kur riskine yönelik bilinçlendirilmesi hedefleniyor.

KOBİ'lere yönelik önlemler

Eylem planı kapsamında gelecek yılın sonuna kadar, KOBİ'lere yönelik ihracat alacaklarına ileriye dönük kur garantisi sağlanmasıyla ilgili bankalarla gerekli işbirliği anlaşmalarının yapılması planlanıyor. Özellikle KOBİ'lere kur riski anlamında destekler sağlanması ve çeşitlendirilmesi amaçlanıyor. Strateji belgesi ve eylem planı kapsamında, 2017 sonuna kadar ihracat sigortası konusunda yaşanan sorunların çözümüne yönelik çalışmalar da yapılacak. Bu sorunun önüne geçebilmek için ilgili bakanlıkların desteği ile Eximbank'ın başkanlığında, TİM'in ve TOBB'un işbirliği ile bu faaliyetin yürütülmesi ve mevcut ihracat sigortasının tanıtılması hedefleniyor.

Finansmana kolay erişim

Finansmana erişim konusunda sektörün yaşadığı sorunların çözümüne yönelik olarak gelecek yılın sonuna kadar bir platform oluşturulması öngörülüyor. Bu platformda sektörde faaliyet gösteren KOBİ'lerin finansmana erişim konusunda ihtiyaçlarının belirlenerek, bir çözüm paketi raporu oluşturulması amaçlanıyor.

Plan kapsamında, tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinin kümelendiği bölgeler ile İstanbul ve diğer liman kentleri arasında, lojistik maliyetlerini düşürmeye yönelik tedbirler alınacak. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın sorumluluğundaki eylemle 2018 sonuna kadar bu sektörlerin lojistik ve coğrafi konum avantajını artırmak üzere, Türkiye'nin doğusu ve batısı arasında lojistik köyler kurulacak. Böylece bu sektörlerin depo, fabrika gibi tesislerine ana hatlardan demiryolu bağlantı hatları yapılarak lojistik masraflarının azaltılması planlanıyor.

Fark yaratan özellikleri neler?

• Ana pazara yakınlık

• Hızlı termin süreci

• Hızlı moda üretimi

• Kaliteli üretim

2017 yılı sonuna kadar, ihracat sigortası konusunda çalışmalar yapılacak.

HABER

Alternatif kumaşlara yönelim artıyor

Gelişen çevre bilinci, geri dönüşümlü ürünlerin tercih edilmesi ve bu bağlamda bilinçli bir tüketici kitlesinin oluşmasıyla pamuk dışında alternatif kumaşlara yönelimdeki artış dikkat çekiyor.

Pamuk dışındaki ürünlere ilgi giderek artıyor.

Bilinçle beraber kullanım artacak

Çevrecilik artık her sektörde olduğu gibi tekstil ve hazır giyim sektörü için de kaçınılmaz bir faktör. Bu bağlamda hem doğal elyaf tarımı hem sentetik elyaf üretimi hem de iplik kumaş üretiminin 'low impact/eco' yöntemlerle yapılmasının önümüzdeki dönemin trendi olması bekleniyor. TGSD Yönetim Kurulu Üyesi Mete Pamukçu, bu bağlamda çevreci ürünlere talebin artacağını dile getiriyor. Pamukçu son olarak, "Bununla birlikte üreticilerin de kuşkusuz yeni alternatif çevreci ürünler geliştirmesi söz konusu olacak" diyor.

Türkiye'de son yıllarda tekstilde pamuğa alternatif kumaşlara bir yönelim söz konusu. Özellikle gelişen çevre bilincine paralel olarak farklı bitkilerden elde edilen lifle dokunan kumaşlardan üretilmiş 'doğa dostu ürünler', son dönemin en dikkat çeken trendlerinden biri oldu. Yalnızca iç giyim, çorap ve havlu gibi ürünlerle değil, denim kumaşına kadar her noktada kullanılabilen alternatif kumaşlar, içerisinde kimyasal barındırmaması ve geri dönüşümünün çok yüksek olmasıyla da tercih nedeni oluyor.

2010 yılında pamuk fiyatlarının çok yükseldiği dönemde üreticilerin bambu ipliğine yönelmesi sonucunda alternatif kumaşlara da ilgi arttı. Bambuyu daha sonra mısır özlü kumaş takip etti. Dünyada ise bu alanda yeni yeni olmak üzere muz kabuğu, Hindistan cevizi kabuğu ve ananas yapraklarına yönelim başlamış durumda.

Pamuktan sonra en çok bambu tercih ediliyor.

Bambuya yüksek ilgi

Son dönemde pamuk hariç tutulduğunda en çok revaçta olan iplik türü hiç şüphesiz ki bambu. Bambu bitkisinden elde edilen doğal bir elyaf olan bambu ipliği cilde serin bir his veriyor. Bambu, antibakteriyel ve ultraviyole ışıktan koruma özelliklerinin yanı sıra yumuşaklığı ve nem emme özelliğiyle oldukça ön plana çıkan bir elyaf. Özellikle 2010 yılında pamuk fiyatlarının çok yükseldiği dönemde, bambu maliyetinin düşük kalması nedeniyle, üzerinde en çok durulan elyaf türü olduğunu dile getiren Denizli Tekstil ve Giyim Sanayicileri Derneği (DETGİS) Yönetim Kurulu Başkanı İsa Dal, piyasada doğal ve antibakteriyel olarak lanse edilmesinden dolayı tercih edildiğini söylüyor. Hafif bir dokuya sahip olduğu için serinlik, bambunun kendine has bir özelliği. Çok iyi nem çekmesi ve hava geçirgenliği sağlayarak bedenin nefes almasına yardımcı olması, yaz ayları için tercih edilmesine neden oluyor.

Kullanım alanı artıyor

Pamuğun doğal, sağlıklı performansının bugüne dek elde edilemediğini söyleyen Ege Giyim Sanayicileri Derneği (EGSD) Yönetim Kurulu Başkanı Mukadder Özden, nihayetinde bu jenerasyon liflerin sentetik hissini az da olsa yaşattığını belirtiyor. Ayrıca pamukta kurutma için daha fazla enerji gerekliyken, kişisel kullanımda da kurutma süresi daha uzun olabiliyor. "İklime ve tarım yapılan bölgeye göre pamuğun kalitesi değişirken, bu tarz man-made liflerde homojen kalite elde edilebiliyor. Ölü elyaf, uçuntu gibi kontaminasyon riski yok" diyen Özden, bu iplikte temiz bir yüzeyin elde edilmesinin daha kolay olduğuna dikkat çekiyor. Ayrıca bambuda renkler pamuğa göre daha canlıyken, özellikle örmede fantezi dokular daha kolay uygulanabiliyor ve krinkıl yüzeylerde baskı yapmak daha kolay bir hal alıyor. Elyaf kesiti, elde edilmek istenen optik doğrultusunda ayarlanabiliyor. Tuşe, parlaklık gibi değerler buna göre gerçekleşiyor. Özden ayrıca "Pamukta olmayan dökümlülük bu elyafla elde edilebiliyor. İplik eğirme yöntemleri ile pilling sorunu da büyük oranda çözüldü" şeklinde konuşuyor.

Hindistan cevizi

Ananas

Muz

Kaynakların hızla tükenmesi nedeniyle, geri dönüşümlü ürünlerin tercih edilmesine ve bilinçli tüketici kitlesinin oluşmasına neden oluyor.

Haslığı pamuktan yüksek

Bambu ve diğer selülözik elyaflar, son dönemde pamuğa göre daha parlak ve yumuşak olmalarından dolayı tercih ediliyor. Bu bağlamda bambu ipliğinin genelde iç giyim ve çorap sektöründe çok kullanıldığına dikkat çeken TGSD Yönetim Kurulu Üyesi Mete Pamukçu, bambunun antibakteriyel özelliğinin çok yüksek olduğuna vurgu yapıyor. "Bambu ve diğer selülözik elyafların bir diğer avantajı haslıklarının pamuğa göre daha iyi ve dokusunun daha yumuşak olması. Aynı zamanda serinlik ve nefes aldırma hissi vermesinin yanında, bu iğliklerin daha kaliteli ve dayanıklı olduğunu belirtebilirim" diyen Pamukçu, maliyet olarak da bu kumaşların pamuk ipliğine göre 2-3 kat daha yüksek olduğuna dikkat çekiyor.

Mısır özlü kumaş

Kaynakların hızla tükenmesiyle birlikte, geri dönüşümlü ürünlerin tercih edilmesi ve bu bağlamda bilinçli bir tüketici kitlesinin oluştuğu herkesin malumu. Bu talep doğrultusunda çevreye duyarlı üretimde tekstil ve hazır giyimin başı çeken sektörlerden olduğu da bir diğer gerçek. Türkiye'de de bu alanda önemli işlere imza atılıyor. Geçtiğimiz aylarda Kahramanmaraş'taki Şirikçioğlu Tekstil, mısır bitkisinden elde edilen lifle (sustans) dokunan kumaşlardan üretilmiş doğa dostu giysiler imal edeceğini duyurdu. Şirket, bu üretim için Kahramanmaraş'ın Türkoğlu İlçesi'ndeki sanayi bölgesinde 50 dönümlük arsaya, 15 ve 50'şer milyon Euro'luk komplike iki yatırım gerçekleştiriyor. Modern teknolojiyle tesis edilen fabrikalarda çevre dostu ve özellikli iplik üretimi gerçekleştirilecek. Bu ipliklerle üretilecek kumaşlar, yakın bir gelecekte, teri çeken, ileri derecede rahatlık sağlayan çevreci pantolonlar olacak. Mısır çöpünden elde edilen 'sustans' adlı özel bir elyafla dokunacak kumaşla yapılacak üretim için hazırlıklarını tamamlayan şirket, bu elyafı dünyada ilk kez denim üretiminde kullanan şirket olacak.

Yurtdışına da satılıyor

Hem örmede hem de dokumada bambu elyafı içeren ürünlerin tercih edildiğini söyleyen DETGİS Yönetim Kurulu Başkanı İsa Dal, bambunun sadece yurtiçinde değil, ihracat açısından da birçok ülke tarafından tercih edildiğini dile getirirken, özellikle Rusya'nın bu tarz ürünleri en çok tercih eden ülke olduğunu ifade ediyor. Yine Avrupa pazarı da alternatif kumaşların yoğun olarak satıldığı bir yer.

EGSD Yönetim Kurulu Başkanı Mukadder Özden ise hem kumaş hem de giysi olarak bu ürünlerin yurtdışına satışının yoğun olduğunu söylüyor. "İhracat yaptığımız tüm ülkeler bu ürünleri alıyor. Kadın ve erkek giyiminde daha çok kullanılıyor. Bebekte bambu, bambu+pamuk karışımlar da tercih edilmeye başladı. Ama en çok viskon, tencel ve bambu kaliteler ticari olarak önde gidiyor" diyen Özden, mısır özü ya da ısırgan rejenere selüloz liflerin henüz tam ticari olmadığını ama cupronun yükselişte olduğunun altını çiziyor ve ekliyor: "Özellikle hafif astarlık olarak ya da ana kumaş olarak aranan bir kalite."

Dünyadan alternatif kumaş üretim örnekleri

- Dünya genelinde her yıl bir milyar ton muz sapının çöpe atıldığı biliniyor. 37 kilo muz sapından da bir kilo iplik üretmek mümkün. Filipinler Tekstil Araştırma Enstitüsü tarafından 2012 yılında yapılan araştırma sonucunda, sadece Filipinler'deki muz plantasyonlarının 300 bin tonun üzerinde iplik üretebileceği ortaya kondu.
- Hindistan cevizinin lifleri de tekstil için oldukça değerli. Bin tane Hindistan cevizi ağacından 10 kilo lif elde edilebiliyor. '37.5 Technology' adı verilen bu kumaş sayesinde sentetik malzemelere bağımlılık azalıyor.
- Tekstil sektöründe kullanılan bir diğer yeni malzeme de ananas yaprakları. Bu üretimde yaprakların gelişmesi için toprak üzerinde bırakılmaları yeterli oluyor. Ayrıca su veya gübreye ihtiyaç duymuyorlar. Kanvasa benzeyen bu malzeme doğada yok oluyor.

HABER

AVRUPA'DA BORÇ ÇİZMEYİ AŞIYOR

Avrupa'da taşlar yerinden oynadı. Avrupalı birçok hazır giyim ve tekstil şirketi, Türk üreticilere borcunu ödeyemiyor. Büyük firmalar bile vade süresini uzattı. Artık tahsilatlar 30 günde değil 120 günde yapılıyor.

İhracatta açık hesap çalışma modeli sıkıntı yaratıyor.

Türk tekstil ve hazır giyim ihracatının temel sorunlarından biri olan ihracatta açık hesap çalışma modeli, bugünlerde büyük bir sıkıntıya dönüştü. Dünya genelindeki ekonomik konjonktürün dalgalı seyir izlemesi, vadeleri uzattı, ödemeleri aksattı ya da yapılamaz duruma getirdi.

Krizden tam anlamıyla çıkamayan hazır giyim firmaları, Türk üreticilere borçlanmaya başladı. Aralarında dünyaca ünlü dev firmaların da olduğu birçok şirketin borçlarını çeşitli bahaneler sunarak ödemediği ifade edildi. Özellikle Avrupa'da sık aralıklarla özel fon şirketlerinin hazır giyim firmalarını satın aldığı, firmaların el değiştiren yönetimleri nedeniyle Türk firmalarının yurtdışında muhatap bulmakta güçlük çektiği belirtiliyor.

Daha önce 30 gün olan vadeler, bugün 60 hatta 90 güne kadar çıkıyor.

Bir başka önemli sorun da vade süreleri. Geçmiş dönemde 30 gün olan vadeler bugün 60-90 güne kadar çıkmış durumda. Tekstil sektöründe ise özellikle İtalya'ya çalışan Türk şirketlerinin vade süresini 1 yıla kadar uzattığı belirtiliyor. Sektör temsilcileri, oldukça riskli olan açık hesap çalışma modelinde, Türk firmalarının kendilerini sigorta yöntemiyle garanti altına almaları gerektiğini söylüyor.

Rusya'da sıkıntı

Aynı sorun Rusya pazarı için de geçerli. Son aylarda dolar karşısında yerle bir olan Ruble, Türk tekstil ve hazır giyim ihracatçısını vurdu. Ruslardan alacaklarını tahsil edemeyen üretici sayısı artıyor.

Osmanbey Tekstilci İşadamları Derneği (OTİAD) Başkanı İlker Karataş, alacakların arttığını söyledi. Rusya'daki işlerin 2 yılda ancak toparlanacağını belirten Karataş, "Çevre ülkelerdeki sıkıntıdan dolayı pazar zaten daralmıştı. Rus halkının alım gücünün yarı yarıya düşmesi bizi çaresiz bıraktı" dedi.

Rusya'ya yapılan ihracat, bu yılın ilk 8 ayında geçen yıla göre yüzde 40 oranında düştü. Sektör temsilcileri pazardaki toparlanmanın 2016'da olacağı görüşünde.

Vadeler uzadı

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Şeref Fayat, dünyadaki genel ticaretin yüzde 80'inin açık hesapla yapıldığını söyledi. İhracatçı Türk şirketlerine mutlaka sigorta yaptırmaları gerektiğini önerdiklerini söyleyen Fayat, "Avrupa'da private equity (özel yatırım fonları) firmalarının o kadar çok şirketi alıp sattığını duyuyoruz ki, Türkler o firmalarda kiminle iletişime geçeceğini şaşırıyor" dedi. Sigorta yaptırmanın sanıldığı kadar pahalıya mal olmadığının altını çizen Fayat, şöyle devam etti: "Kaybedilecek miktarı düşünecek olursak, sigorta yaptırmak pahalı bir şey değil. Avrupa'da vade süreleri uzuyor. Türk firmalarının sermayeye ihtiyacı oluyor. Sigorta yaptırırlarsa factoring firmalarından iskontolu olarak tahsilat da yapabilirler."

Uzakdoğu'ya peşin ödeme

Avrupalı firmalar, Uzakdoğu'ya peşin ödeme yapıyor. Türkiye'ye ise açık hesap çalışmanın bir avantaj olduğunu düşünen Avrupalılar, son aylarda dolar ve Euro'nun yükselmesiyle de birlikte Türkiye'ye odaklandı.

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) eski Başkanı ve Negreti Tekstil'in patronu Cem Negrin, "Ödemesini alamayan şirket sayısı artmaya başladı. 2 aylık gecikmeler var. Avrupalılar, 'faturayı kaybettik, sistemde sorun var' gibi bahanelerle ödeme yapmıyor" dedi. Avrupalıların dolarla mal alıp Euro'yla satmalarından dolayı, dolardaki artışın da kendilerini etkilediğini belirten sektör temsilcileri, "Para Uzakdoğu'ya gidiyor. Avrupalı perakendeciler Türk üreticilerle açık hesap çalışıp, Uzakdoğu'ya peşin ödeme yapıyor" dedi.

Uzakdoğulu şirketlerin çalışma şeklinin nakit olduğunu söyleyen Aycem Tekstil'in sahibi Cem Altan, "Satışlardan elde ettikleri nakdi Uzakdoğu'daki ödemeleri için kullanıyorlar. Birkaç ay sonra bize ödüyorlar. Bu aralar sıkıntıya düşen çok sayıda Türk üretici olduğunu duyuyoruz" dedi.

En büyük risk

İstanbul Tekstil ve Hammadde İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı İsmail Gülle, Türk ihracatçılarının Uzakdoğulu firmalarla rekabette eşit olmadığını söyledi. Uzakdoğu'ya peşin ödeme yapan Avrupalıların, Türklere vadeli çalıştığının altını çizen Gülle, "Avrupalıların çalışma şekilleri değişiyor, vadeler uzuyor. Türk firmalarının sermayeye olan ihtiyacı artıyor. Maalesef Türk ihracatçılarının yurtdışında vadeli çalıştığına dair olumsuz bir imajı var. Bunu değiştirmek zor. Ancak ihracatçılarımızın alacaklarına karşılık olarak sigorta yaptırmalarını öneriyoruz" diye konuştu. İtalya'ya yapılan vadenin 3 aydan 1 yıla kadar çıktığını da açıklayan Gülle, şöyle devam etti: "Türk ihracatçılarını uzun vadede bekleyen en büyük tehlike bu. Bu sürelerin kısaltılması gerek."

Dünya ticaretindeki sıkıntılı süreç, Avrupa'dan Afrika'ya, Ortadoğu'dan Rusya'ya onlarca ülkeye ihracat yapan Osmanbey ve Laleli'deki ihracatçıları da etkiliyor. Afrika dışında Avrupa, Rusya ve Ortadoğu'ya açık hesap çalışan firmalar, tahsilatta zorluk çekiyor. Osmanbey Tekstilci İşadamları Derneği (OTİAD) Başkanı İlker Karataş, ister iç piyasa isterse ihracat olsun, açık hesap problemini genellikle yaşadıklarını söyledi. Dolardaki artış nedeniyle her iki kesimde de verilen sözlerin yerine getirilmediğinden şikâyetçi olan Karataş, "Bu dönemde özellikle Avrupa ve Ortadoğu'dan yapacağımız tahsilatlarda sorunlar yaşıyoruz. Vadeler 180 güne kadar uzadı" dedi. Laleli Sanayici ve İşadamları Derneği (LASİAD) Başkanı Giyasettin Eyyüpkoca da, tahsilat sorununun arttığını söyledi. Özellikle yüksek kur nedeniyle ödemelerin geciktirildiğini belirten Eyyüpkoca, "Açık hesap demek, iyi niyet demektir. Burada bütün inisiyatif müşteride. Bu dönemde de tahsilatlar sıkıntılı" diye konuştu.

Rusya'ya yapılan ihracat, bu yılın ilk 8 ayında geçen yıla göre yüzde 40 düştü. Sektör temsilcileri toparlanmanın 2016'da olacağı görüşünde.

Karşılıksız çek adedi adeta patladı!

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi, ağustos ayına ait çek bilgilerini açıkladı. Verilere göre, Ocak – Ağustos 2015 dönemini kapsayan 8 aylık sürede, karşılıksız çek adedi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 21 artarken, karşılıksız işlemi yapılan çeklerin tutarındaki artış ise yüzde 49 oranında gerçekleşti. 2015'in ilk 8 ayında bankalara ibraz edilen çeklerin sayısı 15 milyon adede ulaşırken, bu çeklerin parasal tutarı da 429 milyar TL oldu. Bu dönemde ibraz edilen çek sayısı geçen yıla göre yüzde 16, çek adedi ise yüzde 4 arttı.

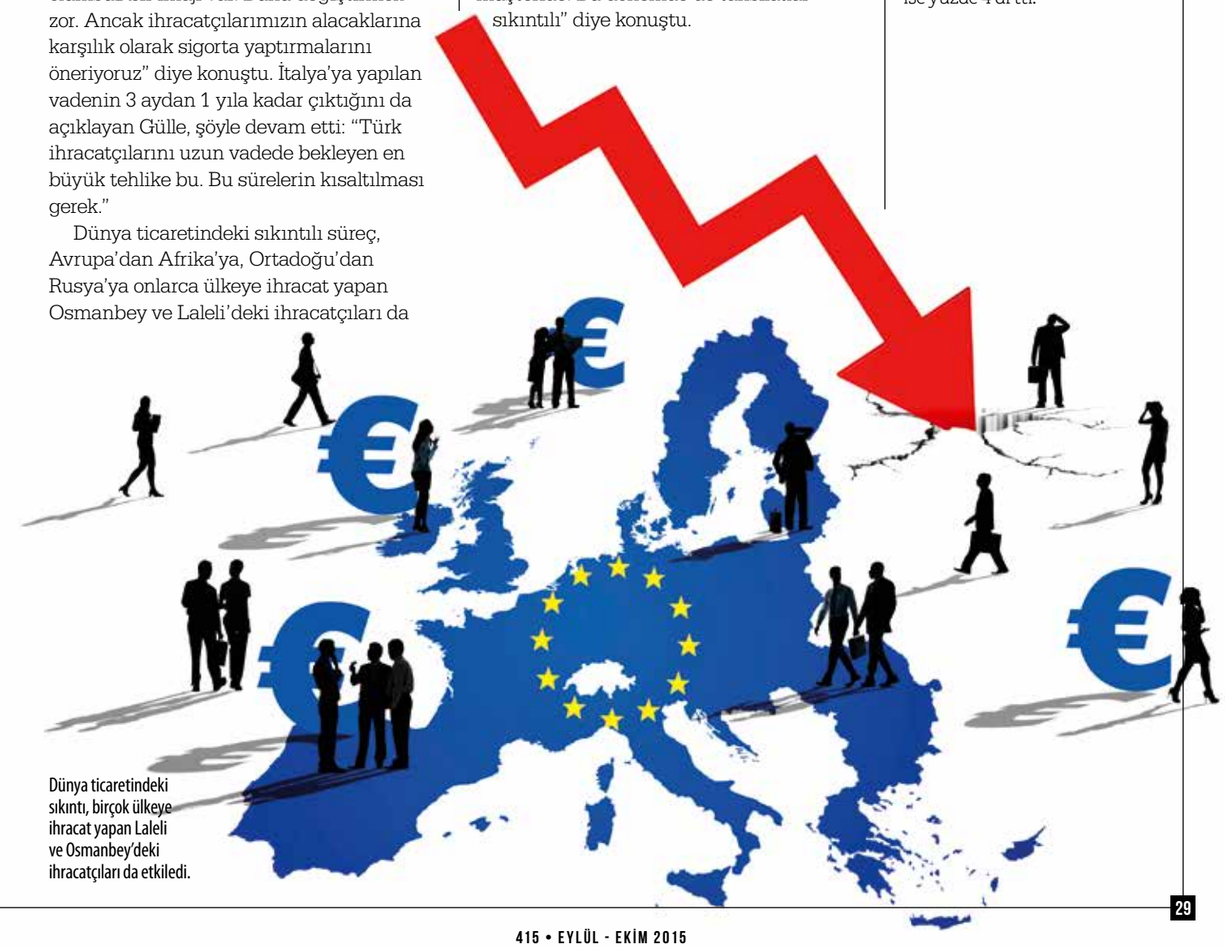

Dünya ticaretindeki sıkıntı, birçok ülkeye ihracat yapan Laleli ve Osmanbey'deki ihracatçıları da etkiledi.

HABER

Özel Sektör Tahvilleri ihraçları, son yıllarda faizlerin düşmesiyle artmaya başladı.

ALTERNATİF BORÇLANMA ARACI ÖST

Özel Sektör Tahvilleri (ÖST) ihracı, son yıllarda hız kazanmış durumda. Reel sektör de bu borçlanma aracından yasal düzenlemelerin de katkısıyla faydalanmaya başladı. Derimod, Boyner, Altınyıldız, Bossa gibi şirketler de yaptıkları ihraçlarla dikkat çekiyor. Haberimizde ÖST ihraçlarının avantaj ve dezavantajlarını araştırdık. Şirketlerin nasıl bir yol izlemesi gerektiğini uzmanlara sorduk.

Ağustos ayı itibariyle toplam ÖST hacmi 44.1 milyar TL'ye ulaştı.

Şirketlerin banka kredisi almak yerine, sermaye piyasasından borçlanmasını sağlayan Özel Sektör Tahvilleri (ÖST) ihraçları son yıllarda faizlerin düşmesiyle birlikte artmaya başladı. Bu yıl ağustos ayı itibariyle toplam ÖST hacmi 44.1 milyar TL'ye ulaştı ama bunun yüzde 70-80'lik kısmı banka, faktoring, tüketici finansmanı gibi finansal şirketler. Reel sektör dediğimiz normal şirket bonosu 7.5 milyar TL civarında. Bu piyasanın gelişmesi, Türk sermaye piyasaları için çok önemli. Çünkü şirketler bu piyasadan teminatsız (bankalar kredi için teminat ister) borçlanma imkânına sahipken, yatırımcılar da mevduatın üstünde getiri sağlayabiliyor. Son yıllarda bu piyasadan tekstil ve konfeksiyon şirketlerinin de faydalandığını görüyoruz. Buradan yola çıkarak özel sektör tahvili piyasasını araştırdık. Şirketlere ne gibi katkılar sağladığına baktık, şirketlerin tahvil arz ederken nasıl bir yol haritası izlemesi gerektiğini konunun uzmanlarına sorduk.

> Reel sektör dediğimiz normal şirket bonosu 7.5 milyar civarında. Türk sermaye piyasaları için çok önemli.

Neden ilgi arttı?

2010 yılında BDDK'nın bankalara borçlanma aracı ihraç etmelerine izin vermesi sonrasında, bankaların bono-tahvillere gösterdiği ilgi, ihraç edilen özel sektör borçlanma araçları sayısını artırdı.

Şirketlere sadece halka arz yoluyla değil, onay süreci daha kısa ve pratik olan nitelikli yatırımcılara satış yoluyla da borçlanma aracı ihraç edebilme olanağı tanındı. Ak Yatırım Genel Müdürü Mert Erdoğmuş, şirketlerin sadece banka kredisi yerine sermaye piyasalarını borçlanma amacıyla kullanma eğilimlerinin de ihraçların sayısını ve toplam tutarını artırmakta olduğunu söylüyor.

Son yıllarda devletin borçlanma ihtiyacının azalması, piyasa koşullarındaki iyileşme ve mevzuattaki düzenlemeler nedeniyle ÖST piyasasının büyüdüğünü söyleyen Şeker Yatırım Genel Müdürü Osman Göktan, "İhraççı tarafında yaşanan bu gelişmelerin yanında emeklilik fonlarına verilen teşvikler, özel portföy şirketleri sayısının artması ve bu portföy şirketlerinin yönettiği fonların büyümesi sonrası yatırımcı tarafında yaşanan gelişmeler de pazarın büyümesine katkı sağladı" diyor. Garanti Yatırım Kurumsal

MERT ERDOĞMUŞ/AK YATIRIM GENEL MÜDÜRÜ:

Bağımsız denetim raporları olmalı

ÖST ihracı yapacak şirketlere öncelikle, esas sözleşmelerinde gerekli değişikliği yaparak borçlanma aracı ihraç yetkisinin süre sınırı olmaksızın genel kuruldan yönetim kuruluna aktarılmasını öneririz. Böylece, daha hızlı bir şekilde karar alarak ihraç başvurusunda bulunabilirler. Ayrıca, borçlanma aracı ihracı için başvurmak isteyen şirketler, vakit kaybetmeden bağımsız denetim raporu ve derecelendirme raporu çalışmalarına başlamalı. Şirketlerin faaliyetlerinin ve finansal durumlarının seyri ile gelecek yıllardaki yatırım planları göz önünde bulundurularak nakit ihtiyaçları belirlenmeli. Söz konusu ihtiyacın ne kadarının sermaye piyasalarından karşılanacağına bakılmalı. Bunun için ise şirketin borçluluk durumu, faaliyetlerinden yarattığı nakit ile yatırımcılar nezdindeki bilinirliği ve kredibilitesi göz önünde bulundurularak tespit edilmeli.

İBRAHİM ÖZTOP / GARANTİ YATIRIM KURUMSAL FİNANSMANDAN SORUMLU GENEL MÜDÜR YARDIMCISI

Halka arz için ÖST ihracı iyi bir hazırlıktır

ÖST ihraç etmek isteyen şirketlerin ilk ihraçlarında yatırımcılar arasındaki bilinirlikleri az olur. Bu nedenle aracı kurum vasıtasıyla ihraca ilişkin pazarlama dokümanları, doğru hazırlanmalı. Ayrıca şirketin yatırımcılar gözünde bilinirliğinin artması için yapılan ihraçların devamlılığı da önemli. Yatırımcıların ihraçlara olan ilgisinin artırılması için bağımsız denetim şirketleri tarafından denetimden geçmiş şeffaf finansal tabloların hazırlanmasına ek olarak derecelendirme kuruluşlarından rapor alınmalı. ÖST ihracı sonrasında şirketin sermaye piyasası mevzuatına tabi olacağı ve bu doğrultuda bazı yükümlülükleri olacağı da unutulmamalı. Bu kapsamda şirket, bağımsız denetimden geçmiş finansal tablolarını zamanında hazırlayabilir ve yatırımcılarına açıklayabilir duruma gelmeli. Özelikle halka açılmayı düşünen şirketler için tahvil ihracı, iyi bir hazırlıktır.

Son yıllarda, olumlu koşulların artması sonucu, ÖST piyasası büyüdü.

Son 5 yılda tekstil, konfeksiyon, dokuma şirketlerinin yaptığı tahvil ihraçları

Yıl	Şirketin Unvanı	Aracı kurum	Satınalan yatırımcı sayısı	Vade (Gün)	Faiz (Basit %)	İhraç Tutarı (Milyon TL)
2015	Derimod Konfeksiyon	Deniz Yatırım	38	728	12.1	25.0
2015	Korteks Mensucat	Ak Yatırım	101	546	11.7	113.4
2015	Korteks Mensucat	Ak Yatırım	72	910	12.2	86.6
2014	Altınyıldız Mensucat	Ak Yatırım	43	546	15.8	30.0
2014	Saray Halı	Garanti Yatırım	64	728	12.1	25.0
2014	Bossa	Şeker Yatırım	35	728	13.2	20.0
2014	Bossa	Şeker Yatırım	475	176	10.9	15.0
2013	Altınyıldız Mensucat	Ak Yatırım	119	363	12.1	140.0
2013	Altınyıldız Mensucat	Ak Yatırım	44	727	13.1	60.0
2013	Bossa	Şeker Yatırım	24	728	9.9	23.1
2013	Bossa	Şeker Yatırım	528	367	8.1	20.9
2012	Altınyıldız Mensucat	Ak Yatırım	120	364	-	150.0
2010	Merinos Halı	İş Yatırım	167	728	-	50.0

7 MADDEDE YOL HARİTASI NASIL OLMALI?

Şeker Yatırım Genel Müdürü Osman Göktan, borçlanma araçları veya tüm sermaye piyasası araçları için yol haritasını 7 başlıkta şöyle açıklıyor:

- Şirketler öncelikle aracı kuruluşlar ile sermaye piyasası araçları ile ilgili olarak bir bilgilendirme toplantısı yapmalı.
- Sözleşme imzalanmalı.
- Şirketin röntgeninin çekilerek ihtiyaçların belirlenmesi gerekir. (Borçlanma aracı, pay ihracı, stratejik ve/veya finansal ortaklık gibi alternatiflerin değerlendirilmesi)
- Bağımsız denetim yapılmalı.
- Kredi derecelendirme çalışması yapılmalı.
- İhtiyacın belirlenmesi sonrası düzenleyici kurumlara ihraç başvuruları yapılmalı.
- Onayın alınması ve satışın gerçekleştirilmesi süreciyle işlem tamamlanır.

Finansman'dan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı İbrahim Öztop, ÖST ihraçlarındaki artış analiz edilirken arz ve talep tarafındaki gelişmelerin dikkate alınması gerektiğini söylüyor. Arz tarafında ÖST'lerin sayısının artmasını, kamu menkul kıymetlerinin düşen getiri oranlarına ve ÖST'lerin bilinirliğinin artmasına bağlayan Öztop, talep tarafı için, "Talep ağırlıklı olarak bireysel yatırımcılar ve fonlardan kaynaklanıyor. Mevduat faizlerine oranla daha yüksek getiri sunan fonlara ilgi artıyor" diyor.

Avantaj ve dezavantajları

ÖST ihraçları şirkete kredi limitlerini kullanmadan teminatsız bir finansman kaynağı sağlamanın yanı sıra yatırımcılar arasında şirketin bilinirliğini artırıyor. Sermaye piyasası ve Borsa İstanbul ile ilişkilerin geliştirilmesi sağlanıyor. İş Yatırım Kurumsal Finansman, Borçlanma Araçları Müdürü Başak Selçuk, "Banka kredilerine alternatif olan ÖST ihraçları, sermaye piyasalarıyla tanışıklığın yanı sıra şirketlerin şeffaf ve kurumsal bir yapı kazanmasında da önemli rol oynuyor" diyor.

Mert Erdoğmuş ise ÖST'ler herhangi bir teminat gösterilmeksizin ihraç edildikleri için kısa vadeli banka kredilerinin kapatılmasıyla şirketlere daha uzun vadeli banka kredisi olanağı sunduğunu anlatıyor. Ayrıca, ÖST'ler şirketlere kaynakları çeşitlendirme anlamında fırsatlar sunarken, risklerini yönetme anlamında katkı sağlıyor.

Dezavantaj olarak bakıldığında, finansal tabloların yatırımcılarla paylaşılma zorunluluğu şirketler tarafından çok tercih edilmeyebilir. Öte yandan, bugünlerde olduğu gibi devlet iç borçlanma senetlerinin faiz oranlarının yükseldiği dönemlerde, borçlanma aracı ihraç eden şirketlerin finansman maliyetleri de yükseliyor.

Limitler var

Başak Selçuk'un verdiği bilgiye göre, aracı kurum seçiminin ardından şirketlerin çeşitli resmi kurum başvurularının hazırlanması süreci başlıyor. Bu kurumlar içerisinde ilk başvuru ihraç limitinin temin edilebilmesi amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği kriterlere göre halka açık olan ortaklıklar özkaynaklarının beş katına, halka açık olmayan ortaklıklar ise özkaynaklarının üç katına kadar ihraç limiti alabiliyor.

Şirketlerin borçlanma aracı ihracına ilişkin başvuru süreçlerine başlaması ile satışın sonuçlandırılması arasında, ihracın halka arz yöntemiyle gerçekleştirilmesi durumunda sekiz haftaya; nitelikli yatırımcılara satış yöntemiyle gerçekleştirilmesi durumunda ise 4-5 haftaya kadar süre geçebiliyor.

Avukat Selçuk İkizoğlu'na 'teşekkür plaketi'ni sendikamız Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Kayhan ile Genel Sekreter Av. Başar Ay takdim etti.

İkizoğlu'na anlamlı veda

51 senedir aralıksız Türkiye Tekstil Örme ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası'nda (TEKSİF) avukat olarak çalışan Selçuk İkizoğlu, mesleğe veda etti. Sendikamız, İkizoğlu'na teşekkür plaketi verdi.

1935 yılında doğan Avukat Selçuk İkizoğlu, sözleşme adedi ve kapsadığı işçi sayısı itibariyle Türkiye'de en çok sözleşme yapan beş kişiden biri oldu. Annesi, Atatürk'ün diploma verdiği ilk kadın öğretmenlerden olan İkizoğlu, henüz üniversitedeyken Akşam Gazetesi'nde polis muhabiri olarak görev yaptı. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirip stajını da tamamlayınca 1964'te Türkiye Tekstil, Örme ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası'nda (TEKSİF) avukat olarak çalışmaya başladı. 1970'li yıllarda sendikanın Marmara Bölge Temsilciliği'ni (Kocaeli, Hereke, Bursa, Yalova, Eskişehir, Balıkesir, Uşak, Çanakkale, Edirne, Çorlu, Tekirdağ, Çerkezköy, Zonguldak, K. Ereğli) yürüten İkizoğlu, bir yandan da Migros işyerlerinde çalışan işçiler için PAKSAT İş Sendikası, İş Bankası'nda çalışanlar için de TİBAŞ Sendikası'nın kurulması ve faaliyete geçmesi için büyük gayret gösterdi.

İşçilerin 'Baba'sı

THY Pilotlar Derneği (TALPA) ve THY Hostesler Derneği'nde (TASSA) de yıllarca hukuk müşaviri olarak çalıştı. İkizoğlu, Migros işçilerine Avcılar'da, TEKSİF üyesi İstanbul işçilerine Kayabaşı, Trakya'da yaşayan üyelere de Edirne, Çorlu, Çerkezköy'de yapı kooperatifleri kurup, SSK'nın verdiği kredileri de kullanarak yüzlerce işçiyi ev sahibi yaptı. İkizoğlu, görevini, "Emeğin olmadığı yerde sermayenin, sermayenin olmadığı yerde de emeğin tek başına bir fonksiyonunun olmadığı" kanaatiyle yerine getirdi. 51 yıllık meslek yaşamında tekstil sektörünün gayretli sendika yöneticileriyle işbirliği içinde Türkiye'nin bu alanda dünyaya kendini kabul ettirmesi için katkıda bulundu. Geride bıraktığı yılların ardından birtakım kalp rahatsızlıkları geçirince mesleği bırakma kararı veren İkizoğlu'na, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası, 22 Ekim 2015 günü düzenlediği bir törenle teşekkür plaketi verdi. İşçilerin "Baba" diye seslendikleri İkizoğlu'na TEKSİF yöneticileri de 14 Şubat tarihinde teşekkürde bulunmuştu.

HABER

TEKSTİLDE İHRACATA ‘KALİTE’ DOPİNGİ

Türk tekstil ihracatında kalite, ihracatçıların yeni pazarlarda en büyük avantajı oldu. Rusya, Ukrayna, Irak, Mısır ve Suriye gibi ihracat pazarlarındaki daralmaya karşın enerji ve maden zengini Afrika’ya yönelen Türk ihracatçıları Nijer, Nijerya, Sudan, Senegal gibi ülkelerden yoğun talep almaya başladı. Yüksek kalitesiyle öne çıkan Türk ürünleri, bu ülkelerde Uzakdoğu’ya karşı tercih ediliyor. Rusya da ekonomik krize rağmen Çin mallarının kalitesiz olması nedeniyle bu ülkeden alım yapmak yerine tekrar Türkiye’ye yöneldi.

Türk tekstili, yüksek kalitesi ile kaybettiği pazarları yeniden almaya başladı.

ORTA SEGMENT FIRSATI

Afrika, lüks segmentte değil, ancak orta ve alt segmentte tekstil ve hazır giyim talebinde bulunuyor. Ülke kendi orta segment pazarını yaratmaya başlamış durumda. Kuzey Afrika ülkelerinde iki önemli pazar ön plana çıkıyor. Bunlar Cezayir ve Fas. Özellikle Cezayir, tekstil ve hazır giyim sektörünün en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülke arasında yer alıyor. Nijerya, Nijer, Sudan, Etiyopya gibi ülkelere ihracat Cezayir üzerinden gerçekleştiriliyor.

Rusya'daki ekonomik kriz, Ukrayna, Suriye ve Irak gibi ülkelerdeki siyasi karışıklıktan dolayı iyice daralan Türk tekstil ve hazır giyim ihracatına, Afrika ülkeleri ilaç oldu. Türk şirketleri, enerji ve maden zengini Afrika'yı hedefe aldı. Nijer, Nijerya, Sudan, Senegal gibi ülkeler Türkiye'den yüklü adetlerde ürün istemeye başladı.

Osmanbey, Laleli ve Merter piyasalarını sık sık ziyaret eden Afrikalı alıcılar, özellikle orta segment ürün siparişi veriyor. Afrika'nın alımına son günlerde dolar karşısında değer kaybeden Ruble nedeniyle ekonomisi oldukça zayıflayan Rusya da katıldı. Özellikle Çin'den alım yapan Rusya, ürünlerin kalitesiz olması nedeniyle tekrar Türkiye'ye yöneldi.

Bu yılın ilk 8 ayında Rusya'ya yapılan ihracattaki düşüş, geçen yıla oranla yüzde 40 oranında azaldı. 2016'da ise ihracatın yeniden toparlanacağı öngörülüyor. Ancak hem Afrika hem de Rusya, kalitesinden dolayı Türk ürünlerini tercih ediyor.

Ayhan Tekstil'in sahibi Cem Karabulut

Afrikalılar, Osmanbey, Laleli ve Merter'i sık sık ziyaret ediyorlar.

Rusya'da alım gücü azaldı

Osmanbey'de faaliyet gösteren eski OTİAD Başkanı ve Orhan Giyim'in sahibi Ali Ulvi Orhan, petroldeki düşüş nedeniyle Rusların alım gücünün de azaldığına dikkat çekti. Geçtiğimiz 1.5 yılda Ruble'nin dolar karşısındaki değer kaybının yüzde 33'ten yüzde 70 seviyesine çıktığını belirten Orhan, buna rağmen Rusya'ya yapılan ihracatın son dönemde toparlanmaya başladığını söyledi.

Osmanbey ve Laleli'de faaliyet gösteren Ayhan Tekstil'in sahibi Cem Karabulut ise, son dönemde Türk tekstil ve hazır giyim ihracatındaki gelişmeleri özetledi. Nijer, Nijerya, Sudan ve Senegal gibi ülkelerin yüklü miktarda ürün istediğini belirten Karabulut, şöyle konuştu:

"Son yıllarda Ortadoğu ve Rusya gibi ülkeler piyasa olarak yüzümüzü güldürmüş olsa da, bu bölgelerde dinmek bilmeyen iç savaşlar ve krizler, ihracat yaptığımız birçok ülkeyi etkiledi. Bu sebepten dolayı tekstil sektörü olarak tatsız bir döneme girdik. Uzun zamandır devam eden bu durum birçok marka olmayan firmanın iflas etmesine de neden oldu. Ancak son dönemde Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinden ürün talebi gelmeye başladı. Rusya piyasası halen durgun olmasına rağmen, son zamanlarda az da olsa canlanmaya başladı. Doların Rusya'da buradakinin iki katı olması da etkili durumlardan biriydi. Fakat Çin'e ürün almak için yönelen Ruslar oradaki malların ucuz, fakat kalitesiz olmasından dolayı tekrar bizim Türk piyasalarını arşınlamaya başladılar."

Peşin alım yapıyorlar

Enerji ve maden zengini Afrika ülkeleriyle iş yapmak Türk ihracatçısına birçok alanda fırsat sunuyor. Türkiye'nin, Avrupa ve hemen hemen diğer bütün ülkelerle yaptığı gibi açık hesap çalışmasının dışında Afrika ülkelerine peşin mal satılıyor. Sermaye gereksinimi sürekli olan tekstil sektörü için bu açıdan Afrikalı müşteriler oldukça büyük bir potansiyel taşıyor. Orhan Giyim'in sahibi Ali Ulvi Orhan, dünyadaki ekonomik kriz ortamında Afrikalıların alımını nasıl artırdığını şöyle anlatıyor:

"Bunun en önemli sebebi Afrika'nın kapalı bir ekonomiye sahip olması. Dünyayla çok fazla entegre olmadıkları için, diğer ülkelerdeki krizler onları çok derin etkilemiyor. İkincisi, Türk ihracatçılarının faaliyetleriyle ilgili. Dünyada daralan pazarlar nedeniyle Afrika ülkelerine odaklanan Türkler, buradan önemli miktarda sipariş almayı başarıyor. Üçüncü neden ise Afrika'nın halen organize olmayan perakende pazarı. Türkler perakendesi güçlü organize pazarlara daha zor mal satarken, Afrika'ya malı daha kolay pazarlayabiliyor."

Afrika'da 54 ülkeden 45'inde kanıtlanmış ya da olası petrol rezervi olduğu biliniyor. Dünya doğalgaz rezervlerinin de yüzde 8'e yakını Afrika'da bulunuyor. Afrika özellikle hidroelektrik, jeotermal ve güneş enerjisi alanında çok yüksek potansiyele sahip. Nijerya ve Mozambik gibi ülkelerde doğalgaz önemli bir ihraç malı.

Enerji ve maden zengini Afrika ile iş yapmak Türk ihracatçısına birçok alanda fırsat sunuyor.

OSMAN ARAR/ORKA HOLDİNG GENEL KOORDİNATÖRÜ:

Uzun vadede büyük potansiyeli var

Afrikalılar, orta ve daha alt segmentte ürün talep ediyor. Uzun vadede büyük potansiyeli olan bir pazar. Yavaş yavaş bir tüketim merkezi haline gelmeye başlayacak. Biz de şirketimizin bünyesinde özellikle Güney Afrika Cumhuriyeti'ne yönelik özel bir direktörlük kurduk. Güney Afrika, bütün kıtanın en gelişmiş bölgesi ve ekonomik gelişmişlik buradan bütün kıtaya yayılıyor. Sadece bu ülkede 250 tane alışveriş merkezi var. Özel fon şirketleri Afrika'nın batısında alışveriş merkezleri yapmaya başlıyor. Afrika tümüyle hedef pazarlarımız arasında. Oraya korner'larda satılmak üzere ürün gönderiyoruz.

Orhan Giyim'in sahibi Ali Ulvi Orhan

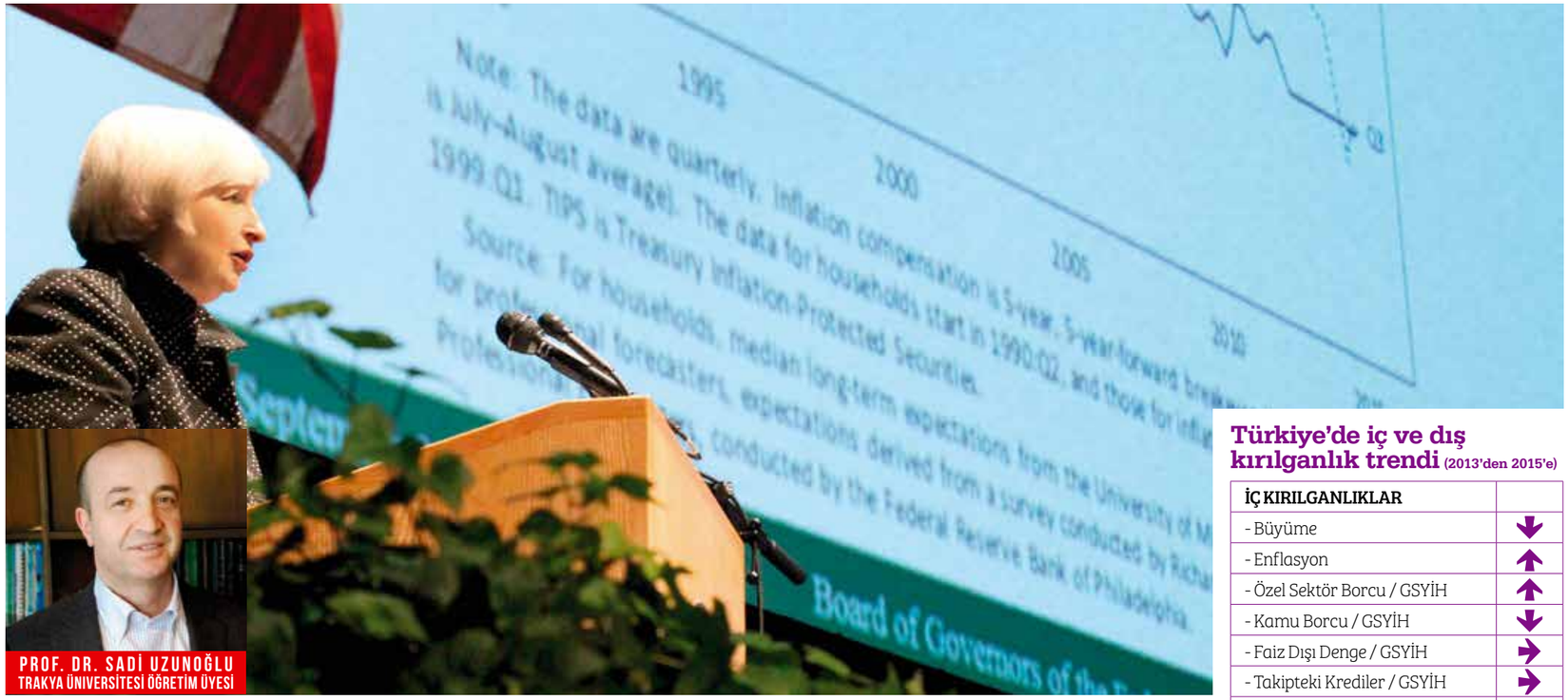

PROF. DR. SADİ UZUNOĞLU
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

İç ve dış kırılganlık yüksek

ABD Merkez Bankası'nın (FED) faiz oranlarını eylül ayında da 'pas' geçerek yükseltmemesi, özellikle gelişmekte olan piyasalar için yeni bir süre kazanımı olarak değerlendirildi. Bilindiği gibi, 2007 sürecinde başlayan küresel finansal krize karşı FED 'olağanüstü gevşek para politikası' duruşu sergilemişti. FED'in izlediği sözkonusu olağanüstü gevşek para politikası duruşu, bir taraftan ekonomik aktiviteyi desteklerken, diğer taraftan da varlık değerlerinin yükselmesine ve risk primlerinin düşmesine yol açtı. Gelişen ekonomiler de bu süreçten sermaye akışı biçiminde yararlandı. Doğal olarak hızla giren sermaye, faiz düşüşü ve kredi kanalı aracılığıyla ekonomide büyümeyi destekledi. Ancak gelişen piyasalara akan sermayenin niteliği 2007'den itibaren değişti. 2007 öncesi doğrudan sermaye yatırımları ön planda iken sonrasında portföy yatırımları (sıcak para) ön plana çıktı. 'Kalitesizleşen' sermaye akımlarının ülke ekonomisini ve kurumlarını etkilemesi kaçınılmazdı.

Gelişen piyasalar içinde yer alan Türkiye, bu süreçten etkilenen ülkelerin başında geldi. 2010 ve 2011'de yüksek büyüme oranları yakalandı. Sözkonusu büyüme oranları, sermaye girişi ve kredi destekli iç talebe dayalıydı. Düşük kur-ucuz ithalat destekli ekonomik büyüme; GSYİH'nın yüzde 10'una ulaşan cari açık yaratırken, özel kesimin finansmanında yabancı para ağırlığını artırdı, bu nedenle büyük döviz pozisyon açıkları oluştu. Kırılganlık olarak nitelendirilen sözkonusu göstergeler hızla bozulunca, 'yumuşak iniş' adı altında uygulanan programla ekonomik büyüme frenlendi. Böylece en azından cari açık kontrol edilebilecekti. Ancak enflasyon kontrolü için değerli TL politikası devam etti.

FED, Mayıs 2013'te bir açıklama yaparak, olağanüstü gevşek para politikasından vazgeçileceğini açıkladı. Bu, uluslararası piyasalarda dolar likiditesinin azalacağı anlamına geliyordu. Nitekim gelişen piyasalardan sermaye çıkışı gerçekleşti. Dolar volatilitesi hızla artarken, gelişen ülke paraları hızla değer kaybetmeye başladı. Gelişen ülke ekonomilerinin 'kırılganlıkları' bir kez daha tartışılır hale geldi.

Carlos Arteta, M. Ayhan Kose, Franziska Ohnsorge ve Marc Stocker; Eylül 2015'te 'The Coming U.S. Interest Rate Tightening Cycle: Smooth Sailing or Stormy Waters?' başlıklı bir makale yazarak, gelen yeni dalganın gelişen ülke ekonomilerine nasıl yansıyacağını ve bu ülkelerin ne tür risklere karşı karşıya kalacaklarını tartışıyorlar.

Yazarlar, gelişmekte olan ülkelerin iç ve dış kırılganlıklarını değerlendirerek bazı sonuçlar çıkartıyor.

İç kırılganlıklar: Gelişmekte olan ülkelerde, finansal krizden bu yana beklendiği gibi ekonomik aktiviteler daraldı. 2015'te büyüme düşük seyrediyor. Ortalamada özel sektör borçlanması artarken mali pozisyonlar da genel olarak bozulmuş görünüyor.

Dış kırılganlıklar: Düşük seyreden petrol fiyatları nedeniyle petrol ithal edenlerin cari işlemler dengesinde düzelme; petrol ihracatçısı ülkelerde ise dengede bozulma gözleniyor. Yüksek dış borç veya dış borcun içinde kısa vadelilerin payı yüksek olan gelişen ülkelerde 'sınırlı bir iyileşme' gözlendi. Birçok ülkede, özellikle dolar cinsinden, kurumsal dış borçta artış yaşandı.

Makalede, Türkiye dâhil gelişen ülkelerin kırılganlıklarında 2013 yılından sonraki değişim saptanmaya çalışılmış. Türkiye için çıkan sonuç tabloda yer alıyor.

Tablo, 2013'ten 2015'e olan değişim trendini gösteriyor: Ancak dış kırılganlıklarda görülen iyileşme sinyallerinin dolar cinsinden GSYİH'daki gerileme dikkate alındığında, pek de olumlu seyretmediğini belirtmemiz gerekiyor. Yine yapılan bu çalışma, gelişmekte olan 23 ülke arasında cari açıkta Türkiye'nin birinci, uluslararası rezervlerin ithalatı karşılama oranında 16'ncı, dış borcun GSYİH'ya oranında 6'ncı, kısa vadeli dış borcun GSYİH'ya oranında üçüncü sırada yer aldığını gösteriyor.

Bu çerçevede FED'in faiz artırımının Türkiye açısından ne denli önemli olduğu anlaşılabilir. Artık kaçınılmaz olana yaklaşmış görünüyoruz; FED eninde sonunda olağanüstü gevşek politikadan çıkmak ve faizleri yükseltmek zorunda. Ancak finansal piyasalarda yaşanabilecek 'şok' gelişmeler FED'in faiz artırımını geciktiriyor. Çin ekonomisinde yaşanan yavaşlama, dünya ticaret hacmindeki gerilemeler ve düşük büyüme oranları FED için 'bahane' oluşturuyor. Bu gelişmeler çerçevesinde belki FED faiz oranlarını artırmayabilir, ama ABD'nin de korkusu var: Düşük faiz ile oluşan finansal balonlar. Reel kesimde toparlanmanın küresel anlamda zayıf seyrettiği biliniyor; daralan ticaret hacmi ve düşen emtia fiyatları da bunu teyit ediyor, ancak gevşek para politikası duruşu, finansal piyasalarda balonlar oluşturarak geleceğe ilişkin kaygıları artırıyor.

Türkiye'de iç ve dış kırılganlık trendi (2013'den 2015'e)

İÇ KIRILGANLIKLAR	
- Büyüme	↓
- Enflasyon	↑
- Özel Sektör Borcu / GSYİH	↑
- Kamu Borcu / GSYİH	↓
- Faiz Dışı Denge / GSYİH	→
- Takipteki Krediler / GSYİH	→
DIŞ KIRILGANLIKLAR	
- Cari Açık / GSYİH	↓
- Uluslararası Rezerv / İthalat	→
- Dış Borç / GSYİH	→
- Kısa Vadeli Dış Borç / GSYİH	→
- Reel Efektif Döviz Kuru	↓

KAYNAK: THE COMING U.S. INTEREST RATE TIGHTENING CYCLE: SMOOTH SAILING OR STORMY WATERS? SEPTEMBER 2015

> 'Kalitesizleşen' sermaye akımlarının ülke ekonomisini ve kurumlarını etkilemesi kaçınılmazdı.

Türkiye hazır mı?

Önümüzdeki dönemde gelişen ülkelerin, daralan dünya ticareti, yavaşlayan büyüme hızları, artan iç ve dış kırılganlıkların etkisi altında kalacağına kesin gözüyle bakılıyor. Türkiye ekonomisinin de makro ve kurumsal olarak bu koşullara hazır olması gerekiyor. Ancak Mayıs 2013'te FED açıklamalarından bu yana kırılganlıkları azaltmaya yönelik önemli bir adım atmadığı görülüyor.

Makro anlamda ekonomik büyümeyi 'kredi genişlemesinden bağımsız' hale getiremeyen ekonomi yönetimi; artan işsizlik ve enflasyon karşısında çaresiz kalıyor.

Bankacılık sektörünün kredileri de büyüme üzerinde etkili olamıyor; üç yıl önce 3 TL'lik kredi 1 TL'lik büyümeye yol açarken, üç yıldan bu yana 1 TL'lik büyüme için 8 TL'lik kredi verilmesi gerekiyor.

Düşük büyüme, düşen emtia fiyatları ve değer kaybeden TL dahi cari açığın GSYİH'ya oranını yüzde 5'lerin altına çekemiyor. Yapısallaşan cari açık sorunu çözülmeyi bekliyor. Kamu mali dengesi ve kamu borcundaki 'göreceli' iyileşmenin, bankacılık sektörünün kredilerinin kamu projelerine kaynak olarak yönlendirilmesiyle sağlandığı gözlerden kaçıyor.

Piyasalarda sermaye çıkışı ile birlikte başlayan ve yaklaşık 90 milyar TL düzeylerini aşan likidite sıkıntısı, piyasalarda 'parasallaşma' sorununu gündemden düşürmüyor. Artan protestolu çek ve senet hacmi piyasadaki aktivitenin 'hangi koşullarda' sürdüğünü gösteriyor.

Kurumsal anlamda da sorular oldukça fazla: Bir tarafta likidite daralmasının yarattığı nakit döngüsündeki bozulma; diğer tarafta aşırı döviz borçluluk oranı ve pozisyon açıkları, firmaları ciddi biçimde tehdit ediyor. Firmalarımızın bu döneme genelde yüklü gayrimenkul portföyü ile girmiş olmaları da likidite riskini derinleştirirken firmaların nakit akışlarını bozmaya devam ediyor. Mikro anlamda sorunları daha da sıralamak mümkün.

Ekonomide hiçbir şey için geç değildir.

Katlanılması gereken maliyetlere katlanıldığında da çözülemeyecek sorun yoktur. Siyasi belirsizlik ve risk altında firmalarımızın likit pozisyonlarını güçlendirmeleri ve dövize açık pozisyonlarını ivedilikle kapatmaları gerekiyor. FED şimdilik bize bir fırsat daha vermiş görünüyor.

HABER

REKABETTE NASIL ÖNE ÇIKARSINIZ?

Dünyada rekabetin giderek yoğunlaştığı günümüzde de iç pazarın yanı sıra yurtdışına açılmak da şirketlerin rekabet edebilirliğini artırıyor. Yurtdışına açılan ve açılmak isteyen şirketler, iyi bir strateji ve iyi bir pazar analizi ile başarıyı yakalayıp, rekabette yerini alabiliyor...

Rekabette ayakta kalmak, başarılı işler yapmak ancak riskleri bölmekle mümkün.

Küreselleşme ile birlikte artık yerel şirketler bile dünya markalarıyla kendi iç pazarlarında rekabet etmek durumunda kalıyorlar. Rekabetin bu derece kıran kırana yoğunlaştığı bir dönemde ayakta kalabilmek, başarılı işler yapabilmek ancak riskleri bölmekle mümkün. Örneğin, Türkiye pazarında hizmet veren bir Türk markası yakın çevredeki ülkelerden başlayıp zaman içinde dünyanın birçok ülkesine açılabiliyor. Tıpkı LCW ve Sarar gibi markalarda görüldüğü gibi. Ya da hazır giyim, konfeksiyon üreticisi bir şirket, üretim yaptığı ülke sayısını çeşitlendirerek ekonomik ve bölgesel risklere karşı kendi B planını geliştirebiliyor. Bu süreçte kendini ve pazarı tanıma, şirketlere başarının kapılarını aralıyor.

Katma değer sağlıyor

Hazır giyim ve konfeksiyonda 2014 yılında yaklaşık 3.2 milyar dolarlık markalı ihracat gerçekleştirildi. Türk firmalarının yurtdışındaki mağazalarına yaptıkları markalı ihracat, yüksek katma değerli ürün satışı yoluyla ülke ekonomisine katma değer sağlıyor.

> Yeni girilen pazarlarda, o pazarı bilen mümessil, temsilcilerle çalışıp, pazarı tanıdıktan sonra kendileri var olmalılar.

Türk markaları, uluslararası genişleme stratejisinde öncelikle yakın coğrafyalara odaklanıyor. Eski Sovyet Cumhuriyetleri, Ortadoğu, Kuzey Afrika, İran, Irak gibi ülkeler hâlâ Türk markaları için önemli potansiyel barındıran pazarlar. Bu pazarların ardından Avrupa ve Amerika pazarları hedefte yer alıyor.

İran'a yönelik ambargonun kaldırılması da İran'ı Türk markaları için önemli bir pazar haline getirdi. Çünkü yüksek alım gücüne sahip olan İranlı için İstanbul ve Dubai çok önemli moda merkezleri konumunda.

İç pazarda öğrenmeli

Sektörün önde gelen aktörlerinden, yurtdışında üretim ve mağazacılık anlamında başarılı olma tüyoları da aldık...

Kipaş Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Öksüz, Türkiye'de mağazacılık yapan ya da hazır giyim üretimi yapan bir şirketin, neyi hedefliyorlarsa iç pazarda bunları iyi

Mağazalar nerelerde yoğunlaşıyor?

Türk markalarının yurtdışı mağazalarının yüzde 50'si Bağımsız Devletler Topluluğu'nda, yüzde 21'i Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da, yüzde 20 kadarı Avrupa'da, yüzde 9'u da Kuzey Amerika ve dünyanın diğer bölgelerinde konumlanıyor. Mağazaların sektörel dağılımı incelendiğinde, hazır giyim yüzde 75 ile başı çekerken, yüzde 12 ile mobilya-ev dekorasyonu-ev tekstili-mutfak ürünleri sektörleri ikinci sırayı alıyor. Ayakkabı yüzde 8, mücevher-aksesuar sektörü yüzde 2 ve diğer sektörler de yüzde 3 oranında yerlerini alıyorlar.

öğrenip yerelde çok iyi olup daha sonra yurtdışına açılması gerektiğini söylüyor.

Yurtdışına açılmak isteyen bir mağaza zincirinin öncelikle Türkiye pazarı ile örtüşen yakın ülkeleri tercih etmesi gerektiğine dikkat çeken Öksüz, "Öncelikle kendi pazarınızla yakın ülkelere gidip, o ülkedeki pazarın taleplerine uygun koleksiyon üretmeniz gerekiyor. Yakın pazarlardan başlayarak, hazmede hazmede daha sonra büyük pazarlara açılmaları lazım" diyor. Lee Cooper olarak Türkiye genelinde 200 noktada olduklarını, yurtdışında ise daha çok bayilikler vererek ilerlediklerini belirten Öksüz, şöyle devam ediyor: "İki yıl içinde iç pazarda 400-500 noktaya ulaşma hedefimiz bulunuyor. Türk Cumhuriyetleri'nde distribütörlerimiz kanalıyla varız. Avrupa'da iki ülke ile daha görüşmelerimiz sürüyor. İki ay içinde netleşecek olan bu görüşmelerin olumlu sonuçlanması halinde distribütörlükler kanalıyla oralarda da olmayı hedefliyoruz."

Sempati duyulan pazarlar

Sarar Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Cemalettin Sarar, Türkiye'ye, Türk markasına sempati duyan Rusya, Irak, İran, Türk Cumhuriyetleri gibi ülkelerde var olmanın Türk markaları için başarının kapılarını araladığını söylüyor. Sarar, önce bölge ülkelerinden başlayıp zaman içinde daha uzak coğrafyalara gidilebileceğine, ancak bu süreçte de gidilen ülkenin taleplerinin iyi belirlenip, o taleplere uygun koleksiyonlar üretilmesi gerektiğine vurgu yapıyor. Bugün 141 Türk markasının 100 kadar ülkede mağaza ve corner olarak 4 bin 200'den fazla satış noktası bulunuyor.

BMD verilerine göre, Rusya'da 36 markanın 707 mağazası, Ukrayna'da 20 markanın 239 mağazası, Kazakistan'da 29 markanın 178 mağazası, Azerbaycan'da ise 48 markanın 149 mağazası faaliyet gösteriyor.

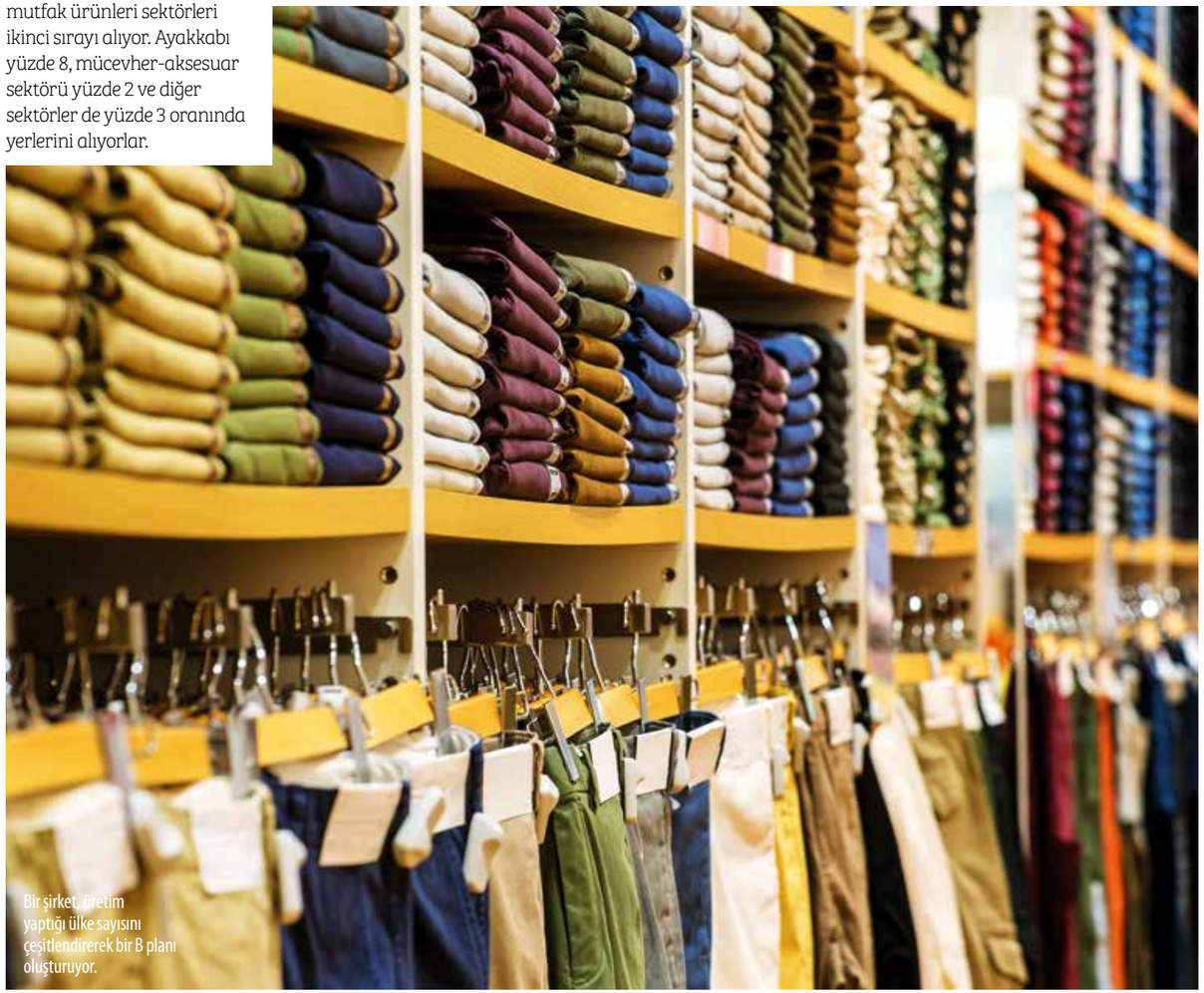

Bir şirket, üretim yaptığı ülke sayısını çeşitlendirerek bir B planı oluşturuyor.

Pazarı iyi tanıyın

Sektörün önde gelenleri, yeni pazarı tanımanın çok önemli olduğunu, bu alanı bilen mümessil ve temsilcilerle çalışıp, bölgeyi tanıdıktan sonra pazarda kendilerinin var olmaları gerektiğine dikkat çekiyor. Başlangıç seviyesinde olan markaların, distribütör kanalıyla yeni pazarlara girip daha sonra kendi mağazaları ile o pazarda var olmaları gerektiği de vurgulanıyor. Tasarım ve koleksiyonla yeni pazarlarda var olmanın mümkün olduğu, tasarım, hız, kalite gibi unsurların bu süreçte öne çıktığı da sektör temsilcilerince belirtiliyor. Kore, Japonya, Brezilya gibi yeni pazarlara Türkiye'den ihracatın başladığına dikkat çekilirken, sektörün ihracatının daha çok gelişmiş ülkelere olduğu, tekstil ve hammaddelerinde İran ve ABD'de artış görüldüğü, Rusya ve Avrupa'da küçülme yaşandığı da vurgulanıyor.

İran yükselen pazar

Birleşmiş Markalar Derneği (BMD) Başkanı Sami Kariyo, BMD üyesi 84 markanın 90 ülkede 3 binden fazla satış noktası bulunduğunu, bu markaların operasyonlarının en büyük olduğu ülkeler sıralamasında Rusya, Ukrayna, Kazakistan ve Azerbaycan gibi ülkelerin öne çıktığını söylüyor.

Uzun yıllar sonra ambargonun kalkacağı İran pazarı, Türk firmaları için yakınlığı ve sunduğu potansiyel ile cezbedici bir pazar niteliği taşıyor. Uluslararası genişleme stratejisi içinde İran'ın özel bir yere sahip olduğunu belirten Kariyo, pazarı şöyle özetliyor: "İran'da bugün 29 BMD markasının 135 satış noktası bulunuyor. Pazara yeni girecek 20 Türk markası daha önümüzdeki 3 yılda 500 mağaza açabilecek. İran pazarında var olan markalarımızın da açacağı yeni mağazalarla 3 yılda toplam bin satış noktasına ulaşacağımızı düşünüyoruz. Böylece halen 3.2 milyar dolar olan markalı ihracatımız bu süre içinde 5 milyar doları yakalayacaktır."

MUSTAFA ŞENOCAK/İDMİB BAŞKANI

İran ile yakınlaştık

1 Ocak'ta yürürlüğe giren Tercihli Ticaret Anlaşması ile İran ve Türkiye arasındaki ticaret gelişti. İran, deri ve deri mamullerine yüzde 75'e varan büyük gümrük vergilerinde indirim yapmamasına rağmen yaşanan ticari yakınlaşmayla yüzde 146.7'lik artış gerçekleştirdik. Geçen yılın ilk altı ayında İran'a 4.3 milyon dolar olan ihracatımız bu yılın aynı döneminde 10.7 milyon dolar olurken, yıl sonunda 30 milyon dolara ulaşmasını hedefliyoruz. İran'a ticaret heyeti gönderip ülkedeki deri ve deri mamullerini yani saraciyeden ayakkabıya kadar bütün ürünlere olan ihtiyaçlarını, üretimlerini yerinde göreceğiz. Fuarlara katılım için harekete geçtik. Komşu olarak mesafe avantajımızın yanında kültürel yakınlığımız da var. Gümrük vergilerinin yüzde 75'lerden daha aşağı çekilmesi halinde 2016'da 100 milyon dolarlık ihracat öngörüyoruz.

BMD üyesi 84 markanın, 90 ülkede 3 binden fazla satış noktası var.

Öne çıkan pazarların özellikleri neler?

- Kore büyük bir ülke. Burada pamuklu ürünlerde Türkiye'nin rekabet şansı çok yüksek.
- Japonya'da fiyat belirleyici değil, daha niş ve kaliteli ürünler öne çıkıyor.
- Brezilya, büyük bir ekonomi, tek handikabı yüksek gümrük vergileri olması. Kumaş, iplik gibi ürünler ihraç edilebiliyor. Her türlü kumaş, dokuma, denim kumaşlar gibi ürünler bu pazarda rağbet görüyor.
- İran kumaş ve markalı ürünler için iyi bir pazar. Diğer pazarlardan bu bakımdan ayrışıyor. Ambargo nedeniyle rekabet az. Ambargo tam olarak kalkınca Türk markalarının şansı daha yüksek olacak.

HABER

ITMF 2015 KONFERANSI'NA KATILDIK

10-12 Eylül tarihleri arasında ABD'nin San Francisco şehrinde gerçekleştirilen ITMF 2015 Konferansı'na sendika olarak katılarak, ülkemizi temsil ettik. Konferansta birbirinden önemli isimler sunumlarda bulundular.

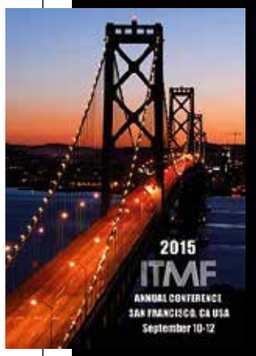

Konferansta, dünya tekstilinin öncü isimleri detaylı sunumlar yaptı.

Sendikamızın üyesi olduğu Uluslararası Tekstil Sanayicileri Federasyonu'nun (ITMF) 2015 yılı konferansı, 'Hammaddeden Nihai Tüketiciye Akıllı ve Sorumlu Üretim - Global Tekstil Sanayiinin Misyonu' konu başlığı ile 10-12 Eylül 2015 tarihleri arasında ABD'nin San Francisco şehrinde gerçekleşti. Sendikamız söz konusu konferansa ITMF eski Başkanı ve Onursal Üyesi Halit Narin ile ITMF Komiteleri'nde delege olan Yönetim Kurulu Üyelerimiz Yaşar Küçükçalık, Tahir Gürsoy, Sinan Abeş, Orhan Harmancı, Genel Sekreter Yardımcısı Levent Oğuz'dan oluşan heyetle iştirak ederek Türk tekstil sanayiini temsil etti.

ABD'de düzenlenen ITMF 2015 yılı konferansına, Amerikan Pamuk Sevkiyatçıları Birliği (ACSA), Uluslararası Pamuk Konseyi (CCI), Cotton Incorporated, J.G. Boswell Company, Amerikan Ulusal Pamuk Konseyi ve Supima ev sahipliği yaptılar. ABD tekstil sanayii, bu dinamik sektörde son yıllarda yapılan yatırımlar ile global olarak rekabetçi bir konum elde ediyor. Son üç yıl içerisinde yabancı imalatçıların üretim için ABD'yi tercih etmeleri ülkedeki yatırım temposunu yükseltti.

Dünya tekstil sanayiindeki temel gelişmelerin ve tekstil sanayicilerinin ortak ilgi alanına giren konuların ele alındığı konferansın ilk günü olan 10 Eylül'de düzenlenen 'Elyaf Oturumu'nda 'Pamuk' ve 'Yapay Elyaflar' konusunda sunumlar yapıldı. Amerikan Ulusal Pamuk Konseyi Başkanı Gary Adams 'Pamuk Sektöründe Güncel Ekonomik Durum', Cotton Incorporated Pazar Araştırması Müdür Yardımcısı Melissa Bastos 'Yeni Tüketici', Hardwick Planting Company Başkanı Jon W. Hardwick 'Sorumlu Üretim Hakkında Bir Üreticinin Görüşü', PCI Fibres Amerika Direktörü Alasdair Carmichael 'Polyester, Miktar Bazında Büyümede Öncü', Indorama Synthetics Tayland Başkanı Uday Gill 'Gelişmekte Olan Elyaf Sektörünün Görünümü', ABD Halı ve Kilim Enstitüsü Başkanı Joe W. Yarbrough 'ABD'de Halı Sektörü' konulu sunumlar yaptılar.

Dünyada pamuğun durumu

Amerikan Ulusal Pamuk Konseyi Başkanı Gary Adams, 'Pamuk Sektöründe Güncel Ekonomik Durum' konulu sunumda şu hususlara değindi: "Dünya pamuk üretiminin 2014-2015 sezonundaki 25.9 milyon tondan yüzde 9 oranında gerileyerek 2015-2016 sezonunda 23.7 milyon tona düşeceği tahmin edilmektedir. 2015/2016 sezonunda pamuk üretiminin Çin'de yüzde 15 gerileyerek 5.6 milyon ton olacağı, ABD'de ise yüzde 25 oranında gerileyerek 2.8 milyon ton olacağı, Hindistan'ın ise sadece yüzde 2 oranında bir düşüş ve 6.3 milyon ton pamuk üretimi ile Çin'i geride bırakarak dünya pamuk üretiminde birinci sıraya çıkacağı öngörülmektedir."

DÜNYA PAMUK ÜRETİMİ

	13/14	14/15	15/16	Değişim	%
	(BİN TON)				
Dünya	26,231	25,905	23,730	-2,175	-9%
Hindistan	6,749	6,423	6,314	-109	-2%
Çin	7,130	6,532	5,661	-871	-15%
ABD	2,811	3,553	2,848	-705	-25%
Pakistan	2,068	2,308	2,221	-87	-4%
Brezilya	1,742	1,524	1,524	0	0%
Diğer	5,730	5,566	5,162	-403	-8%

Dünya pamuk tüketiminde ilk 6 sıradaki ülkelerin Çin, Hindistan, Pakistan, Türkiye, Bangladeş ve Vietnam olarak sıralandığını söyleyen Gary Adams, Çin'deki durgunluk ve Vietnam'daki hızlı gelişmelerin altını çizdi.

DÜNYA PAMUK TÜKETİMİ

	13/14	14/15	15/16	Değişim	%
	(BİN TON)				
Dünya	23,967	24,342	24,961	619	2%
Çin	7,511	7,403	7,403	0	0%
Hindistan	5,084	5,334	5,661	327	6%
Pakistan	2,264	2,308	2,373	65	3%
Türkiye	1,372	1,393	1,415	22	2%
Bangladeş	1,154	1,197	1,230	33	3%
Vietnam	697	882	1,012	131	13%
Diğer	5,885	5,825	5,867	42	1%

Dünya pamuk ticaretine bakıldığında, en fazla pamuk ihraç eden ilk 6 ülkenin ABD, Hindistan, Brezilya, Avustralya, Özbekistan ve Burkina Faso olduğuna da değinen Gary Adams, en fazla pamuk ithal eden ilk 6 ülkenin ise Çin, Bangladeş, Vietnam, Türkiye, Endonezya ve Tayland olduğunu söyledi. Gary Adams, sözlerini şöyle sürdürdü: "Dünyada nihai pamuk stokları incelendiğinde ise Çin'in 2011 yılından itibaren çok yüksek miktarda pamuk stoğu tuttuğu görülmektedir. Elyaf fiyatlarının son 5 yıl içerisindeki gelişimi karşılaştırılacak olursa, Çin'de pamuk elyafı fiyatı 137 sent/libre ile başlayıp 95 sent/libre'ye gerilemiştir, A indeksi ise daha düşük seviyede seyretmektedir ve 112 sent/libre'den 75 sent/libre'ye gerilemiştir. Pamuk sektörü açısından, ABD'de ve Hindistan'da pamuk mahsulündeki gelişmeler, pamuk tüketimindeki durum, stokların yönetimi ve diğer emtiaların ve para birimlerinin etkileri izlenmesi gereken faktörlerdir."

Yeni tüketici

Cotton Incorporated Pazar Araştırması Müdür Yardımcısı Melissa Bastos, 'Yeni Tüketici' konulu sunumunda, tüketici profili ve tüketim eğilimleri hususunda bir konuşma yaptı ve şunları söyledi: "Cotton Incorporated'in tüketici ve perakende sektörüne ilişkin bilgileri, gerçekleştirmiş oldukları 200 binin üzerinde mülakata, denetlenmiş olan 1 milyonun üzerinde giyim eşyasına ve analiz edilmiş olan 625 binin üzerinde incelemeye dayanmaktadır. Tüketim alanında hedefler değişmektedir. 2030 yılına kadar konfeksiyon harcamalarının 2.6 trilyon dolara ulaşacağı, dijital yaşam biçiminin yaygınlaşacağı ve 4.5 milyar kişinin internet bağlantısının olacağı, nüfus yapısının değişeceği ve her 5 kişiden birinin 60 yaşın üzerinde olacağı tahmin edilmektedir."

TÜKETİM HEDEFLERİ

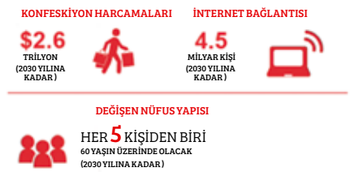

Alışkanlıkların coğrafyaya göre farklılık gösterdiğini dile getiren Melissa Bastos, ABD'de internet kullananların yüzde 77'sinin fiyat karşılaştırması, yüzde 73'ünün ise stil taraması yaptıklarını, yüzde 58'inin de değerlendirme yazılarını okudukları bilgisini verdi. Melissa Bastos, "Çin'de bu oranlar sırasıyla yüzde 63, yüzde 53 ve yüzde 60'tır. Avrupa'da ise internet kullananların yüzde 47'si fiyat karşılaştırması yapmaktadır, yüzde 24'ü stil taraması yapmaktadır ve sadece yüzde 18'i değerlendirme yazılarını okumaktadır" dedi.

DEĞİŞEN ALIŞKANLIKLAR

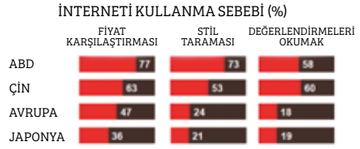

Online giysi alışverişinde, tüketicilerin endişe duyduğu hususlara da değinen Melissa Bastos, bunları ürün kalitesi, giysiyi üzerinde deneyememek, dokunamamak ve elyaf bilgisinin olmaması şeklinde sıraladı. Bastos, sözlerini şöyle tamamladı: "Global spor kıyafeti satışlarının 2014 yılında Kuzey Amerika'da ve Avrupa'da 55 milyar dolar, Asya'da 30 milyar dolar ve Latin Amerika'da 5 milyar dolar civarında olduğu, 2020 yılına kadar satışların Kuzey Amerika'da yüzde 33, Avrupa'da yüzde 30, Asya'da yüzde 47 ve Latin Amerika'da yüzde 40 oranında büyüme göstereceği öngörülmektedir. Spor giyimde rahatlık, nefes alabilirlik ve dayanıklılık önem taşıyor. Eğer pamuk ve sentetik ürünlerin fiyatları başa baş ise tüketici pamuğu tercih etmektedir."

Doğal ortamın korunması

Hardwick Planting Company Başkanı Jon W. Hardwick, üretici olarak, 'Sorumlu Üretim' hakkında görüşlerini açıkladı. Hardwick Planting Company, Somerset plantasyonunda faaliyet gösteren büyük bir aile ortaklığıdır. Aile, hem verimli hem de sürdürülebilir şekilde dengeli çiftlik ekosistemleri oluşturulmasına ve bu çalışmaların geliştirilmesine kendini adamıştır. Plantasyonda, doğal kaynakların azami derecede korunması esas alınarak ve tüm çiftlik için kapsamlı bir doğal ortamı koruma planına uyumlu olarak verimli tarımsal üretim faaliyetinde bulunmaktalar. Geniş çaplı mahsul dönüşümü, minimum seviyede ekili arazi, tarla sınırları ve sulak alanların iyileştirilmesi de dâhil olmak üzere, doğal ortamı koruma sistemleri uygulamaktalar.

Jon W. Hardwick, dünyamızın gidişatına yönelik dikkat çekici bilgiler de verdi: "Dünyada kişi başına yıllık su miktarına ilişkin olarak ileriye dönük tahminler yapılmaktadır. Aşağıdaki senaryoya göre, 2070 yılında kişi başına 500 m^3'ün altında su kalacak bölgeler (kırmızı renkle işaretli) ve kişi başına 500-1000 m^3 arasında su kalacak bölgeler (sarı renkle işaretli) ciddi derecede dikkat çekmektedir."

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN YILLIK SU MİKTARI

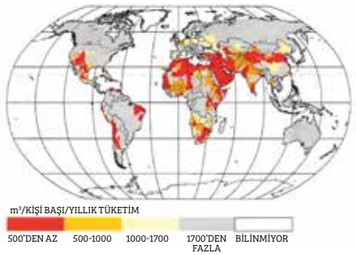

Konferansta, üretime dair tüm rakamlar ve öneriler katılımcılar tarafından ilgiyle takip edildi. Konferansı, sendikamız heyeti de dikkatle izledi.

TOPRAK VERİMLİLİĞİ

Jon W. Hardwick, toprak verimliliğine ilişkin dünya haritasını da şöyle değerlendirdi: "Koyu yeşil renkle işaretli bölgelerde toprak verimliliğinin yüksek olduğu belirtiliyor. Yeşil renkle işaretli bölgelerde toprak verimliliğinin risk altında olduğu, doğal olarak verimli toprakların insanların kötü kullanımı neticesinde azalabileceği, erozyon ve çoraklaşmaya maruz kalabileceğine işaret ediliyor. Açık yeşil renkle işaretli bölgelerde ise tarımsal verimliliğin insanların seçimine bağlı olduğu, insanların ya toprağa bakıp onu geliştireceğine ya da verimsiz hale getirebileceklerine dikkat çekiliyor. Mahsul artıkları, biosfere (üzerinde yaşam olan yeryüzü bölgesine) katkı sağlamaktadır. Toprak verimliliği, toprakta karbon kazanımı ile artış göstermektedir."

Polyesterin öncülüğü

PCI Fibres Amerika Direktörü Alasdair Carmichael, 'Polyester, Miktar Bazında Büyümede Öncülüğe Devam Ediyor' konulu bir sunum yaptı. Elyaf üretim ve tüketimi ile bilhassa polyester elyaf hakkında bilgiler paylaştı: "Global elyaf üretiminde polyesterin payı 1990 yılında yüzde 22 iken 2010 yılında yüzde 49'a yükselmiştir ve 2020 yılında da yüzde 55 olması beklenmektedir. 2015 yılında 89.5 milyon ton olarak hesaplanan dünya toplam elyaf tüketiminde polyester yüzde 54, pamuk yüzde 28, selüloz elyaflar yüzde 6, naylon yüzde 5 paya sahiptir."

GLOBAL ELYAF ÜRETİMİ

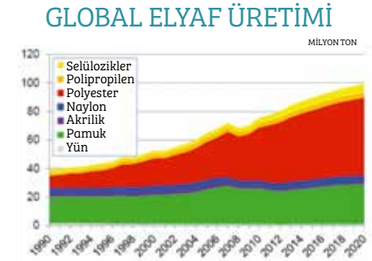

TÜKETİM SIRALAMASI

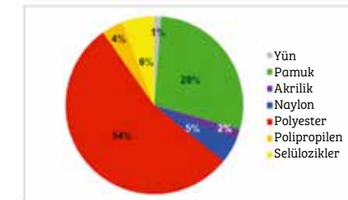

TOPLAM ELYAF TÜKETİMİ : 89.5 MİLYON TON

Polyester üretiminin bölgeler itibariyle dağılımına da değinen Alasdair Carmichael, Çin'in 2000'li yıllarda çok büyük bir üretim artışı kaydettiğini ve 2015 yılında dünya üretiminde payının yüzde 70 olduğunu söyledi. Kuzey Amerika'daki durumu da özetledi: "ABD'de polyester üretiminin 1990 yılında 1.5 milyon ton iken 1997 yılında 1.9 milyon tona kadar yükseldiği daha sonra düşüşe geçtiği 2009 yılında en düşük seviyenin 1 milyon ton olduğu, ancak 2010 yılından itibaren iyileşme sürecinin başladığı ve düzenli artış kaydedildiği görülmektedir. Büyümeye etki eden başlıca faktörler, halı sektörü ve otomotiv sektöründeki üretim artışıdır. Toplam otomotiv üretimi 2009 yılında 8.67 milyon adet iken 2014 yılında 16.97 milyona yükselmiştir." Indorama Synthetics Tayland Başkanı Uday Gill, 'Gelişmekte Olan Elyaf Sektörünün

Görünümü' sunumunda, elyaf sanayiindeki gelişmelere değindi: "İnovasyon, tüketici tercihleri ve rekabetçi hammaddeler elyaf sanayii için fırsatlar yaratmaktadır. Yeni büyüme faktörleri elyaf sanayiini yeniden şekillendirmektedir. Büyük eğilimler şöyle sıralanabilir: Bölgeselleşme: Tekstil sanayii değişim göstermektedir. Moda: Performans markaları modayı takip ediyor. Teknoloji: Teknoloji, satın alma davranışına etki ediyor. Sürdürülebilirlik: Sürdürülebilir çözümler tercih edilmekte. Performans: Moda, performansa yöneliyor. Talepteki değişim: Hazır giyim perakende piyasasında, yeni gelişmekte olan ülkelerin payı artış göstermektedir. Tedarikte değişim: Ülkelerin rekabet gücü sıralamasında 2008 yılından 2014 yılına değişimler olmuştur. Hindistan, Brezilya, Avustralya, Japonya, Çin ve Singapur'da düşüş kaydedilirken, Hong Kong, Malezya, Almanya, Güney Kore, Türkiye ve Endonezya'da artış olmuştur."

ABD'DE TOPLAM HALI ELYAFI TÜKETİMİ

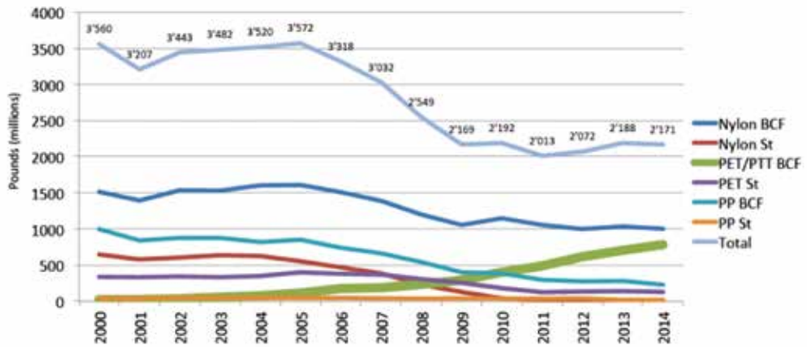

ABD'nin halı sektörü

ABD Halı ve Kilim Enstitüsü Başkanı Joe W. Yarbrough, konuşmasında, 'ABD'de Halı Sektörü' konusunda bilgiler verdi. ABD'de halı sektörünün 55 bin kişi istihdam ettiğini, ABD halı sanayiinin 1950'ler ve 1960'larda yüzlerce şirketten oluşan müteşebbis gücüne dayalı bir sanayi iken, günümüzde konsolidasyon ile bütünleşmiş ve yaklaşık 50 halı üreticisinden oluşan bir sanayi dalı olduğunu söyleyen Joe W. Yarbrough, sanayinin satışlarının yaklaşık yüzde 85'inin en büyük 5 imalatçı firma tarafından gerçekleştirildiğine dikkat çekti.

Ekonomide son durum

11 Eylül'deki Resmi Açılış Oturumu'nda Amerikan Ulusal Pamuk Konseyi Yönetim Kurulu Başkanı Sledge Taylor ile ITMF Başkanı Tiankai Wang açılış konuşmalarını yaptılar. Açılış konuşmalarının ardından, Uluslararası Para Fonu (IMF) Araştırma Bölümü Müdür Yardımcısı Gian Maria Milesi-Ferretti, 'Global Ekonominin Genel Görünümü' konulu bir analiz sunarak şu hususlara değindi: "Global büyüme orta seviyede ve inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir. Birçok gelişmiş ekonomide hafif bir toparlanma olmakla birlikte, büyüme düşük seviyede ve verimlilik zayıf. Yeni gelişmekte olan piyasalarda ise beklentiler daha zayıf. Birbirini takip eden son 5 yılda büyüme oranı düşüş göstermekte. Ekonomik performansta heterojenlik çok fazla. Riskler mevcut. Gelişmiş ekonomilerde büyüme oranının 2015 yılında yüzde 2.1 ve 2016 yılında yüzde 2.4 olması tahmin edilmektedir. Yeni gelişmekte olan piyasalarda ve gelişmekte olan ekonomilerde ise büyüme oranının 2015 yılında yüzde 4.2 ve 2016 yılında yüzde 4.7 olması tahmin edilmektedir."

TALEPTEKİ DEĞİŞİM

Hazır giyim perakende piyasasında, yeni gelişmekte olan ülkelerin payı artış göstermektedir.

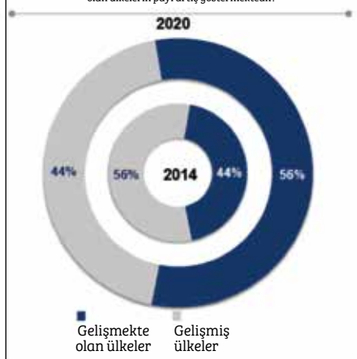

TEDARİKTE DEĞİŞİM

Ülkelerin rekabet gücü sıralamasında 2008 yılından 2014 yılına değişimler olmuştur.

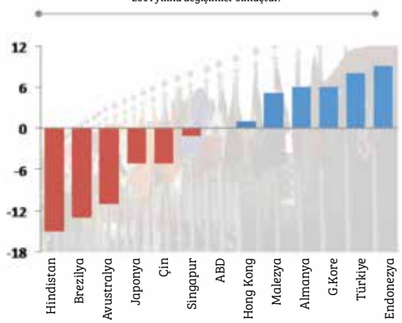

TEKNİK ELYAFLAR ARTAN TALEPTEN PAY ALIYOR

	Tüm elyaflar	Yapay elyaflar		Teknik elyaflar	
	Artan miktar (Milyon ton)	Artan miktar (Milyon ton)	Pay (%)	Artan miktar (Milyon ton)	Pay (%)
1980 – 1990	8.9	4.4	49	2.1	24
1990 – 2010	37	33	87	14.8	40
2010 – 2020 (P)	34	30	89	16.8	49

GELİŞMİŞ EKONOMİLERDE BÜYÜME

	DÜNYA	GELİŞMİŞ EKONOMİLER	ABD	İNGİLTERE	JAPONYA	AB	ALMANYA	FRANSA
2015	3.3	2.1	2.5	2.4	0.8	1.5	1.6	1.2
2016	3.8	2.4	3.0	2.2	1.2	1.7	1.7	1.5

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERDE BÜYÜME

	DÜNYA	GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER	ÇİN	HİNDİSTAN	BREZİLYA	RUSYA	DÜŞÜK GELİRLİ GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER
2015	3.3	4.2	6.8	7.5	-1.5	-3.4	5.1
2016	3.8	4.7	6.3	7.5	0.7	0.2	6.2

Konferans programı kapsamında 11 ve 12 Eylül tarihlerinde düzenlenen Genel Oturumlarda, dünya tekstil sanayiinden önde gelen kişiler sektöre ilişkin değerlendirmelerde bulundular. ABD Tekstil Örgütleri Ulusal Konseyi (NCTO) Başkanı Augustine Tantillo, 'ABD'de Tekstil İmalatının Genel Görünümü' konulu bir sunum yaptı. Augustine Tantillo, yaptığı sunumda ABD tekstil sanayiinin günümüzde yeniden canlanmaya başladığını vurguladı.

Çin Ulusal Tekstil ve Hazır Giyim Konseyi Başkan Yardımcısı Ruizhe Sun ise, 'Akıllı ve Sorumlu Üretim' konulu bir sunum yaptı. Ruizhe Sun, konuşmasında dünya tekstil ve hazır giyim sanayiinin mevcut durumu hakkında ayrıntılı bir değerlendirme yaptı ve şunları söyledi: "2014 yılı itibariyle, dünya tekstil ve hazır giyim ticaretinde, başlıca ihracatçı ülkeler sırasıyla Çin, AB(28), Hindistan, Hong Kong, Türkiye, Bangladeş, ABD, Vietnam, G.Kore ve Pakistan'dır.

Başlıca ithalatçı ülkeler ise AB (28), ABD, Japonya, Hong Kong, Çin, G.Kore, Kanada, Türkiye, Rusya ve Vietnam'dır. Global tekstil ve hazır giyim ihracatında önde gelen oyuncular olarak Çin, Hindistan, Türkiye ve Vietnam dikkat çekmektedir."

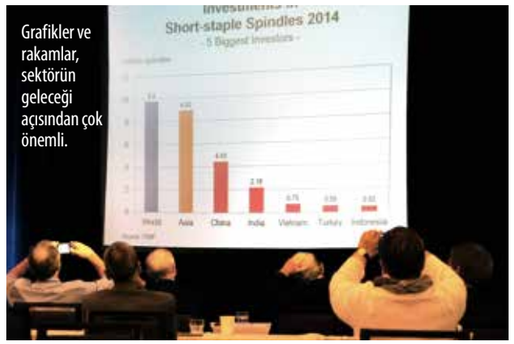

Grafikler ve rakamlar, sektörün geleceği açısından çok önemli.

HABER

SON ÇEYREKTE BELİRSİZLİK FİYATLANACAK

Yurtdışında FED ve Çin en önemli gündem maddesi olmaya devam ederken, yurtiçinde seçim sonrası hükümet kurulması ve yeni ekonomi yönetimi piyasaların yönünü belirleyecek.

1 Kasım sonrası yeni hükümetin kurulup kurulamayacağı merakla bekleniyor.

Küresel piyasalarda ABD Merkez Bankası'nın (FED) ve Çin başta olmak üzere ekonomik aktiviteye yönelik endişelerin volatiliteyi artırmasının ardından, yılın son çeyreğine girilirken belirsizliklerin devam ediyor olması çok farklı senaryoların da fiyatlanmasına neden oluyor. Yurtiçinde ise yılın ikinci yarısında başlayan ve neredeyse yıl sonuna kadar devam edeceği kesinleşen siyasi belirsizlikler ile terör olayları gündemin en üst sırasında yer alıyor. Özellikle 1 Kasım'da yapılacak seçimler ve sonrasındaki hükümet kurma süreci piyasalar için tam bir muamma. Analistlere göre, bu faktörler piyasalar için tahmin edilebilirliği zorlaştırıyor. Son birkaç aylık süreçte faiz ve döviz kurları hem yurtiçi hem yurtdışı gelişmelere bağlı olarak yükseliş trendinde hareket ederken, hisse senedi piyasaları ise benzer ülkelere görece olarak ucuz fiyatlandı. Analistler, yurtdışı gelişmelerin özellikle dış finansmana ihtiyacı yüksek gelişmekte olan ülke varlıklarını negatif etkilediğini, yurtiçi gelişmeler ve jeopolitik risklerin ise TL varlıklarının üzerinde ekstra baskıya neden olduğunu kaydediyor.

İşte tüm bu belirsizlikler eşliğinde piyasaların son çeyrekte belirsizliği fiyatlamaya devam edeceğini belirten analistler, seçimler sonrasında hükümetin kurulması ve ekonomi politikalarının devam edip etmeyeceğinin piyasalar üzerinde etkili olacağını ifade ediyorlar.

Merkez Bankası'nın kararları, mercek altında olacak.

Enflasyonun baş kaldıracağı bir çeyrek bizi bekliyor

Boğaziçi Üniversitesi Öğr. Üyesi Prof. Dr. Burak Saltoğlu, yaşanan iç ve dış belirsizlikler nedeni ile 2015'in geri kalanı için pek olumlu bir beklenti içinde olmanın zor olduğunu belirterek, büyümenin gelecek çeyrekte biraz daha ineceği, enflasyonun da biraz daha baş kaldıracağı bir 2015'in yaşanacağı görüşünde olduğunu ifade etti.

Döviz kurlarının yurtdışı piyasalardan gelen olumsuz haberlerle artmaya devam edebileceğine değinen Saltoğlu, iç piyasada çek, senet vs. gibi mikro ticari faaliyetler için de olumsuz verilerin geldiğini dile getirdi. Saltoğlu, şu an iç güvenlik gibi çok kritik bir konu gündemde iken ekonominin, tüm hassasiyetine rağmen, gündemde olmadığını, seçim hükümeti ile bu tür belirsizliklere etkili bir tepki vermenin de mümkün görünmediğini söyledi.

Kalıcı bir hükümet

Tüm beklentilerin kasım seçim sonuçlarından en azından bir kalıcı hükümetin seçilmesi ve ülkenin bahsedilen sorunlara odaklanılması olduğuna değinen Burak Saltoğlu, değerlendirmesini şöyle sürdürdü:

"Seçim sonucunun zayıf bir AKP iktidarı ya da koalisyonla sonuçlanmasının bile bir önceki seçim sonucu kadar önemi olmayabilir. Hükümetsiz sonuçlanan haziran seçimleri sonrası sanıyorum piyasa kasım sonrası bir hükümet kurulması sonucunu pozitif değerlendirecektir. Bunun sonrası da ilk tepkiler sanıyorum başta kur olmak üzere ekonomide az da olsa bir istikrar yaratır."

Piyasaların gözü seçim sonuçlarına endekslendi.

En büyük beklenti şu; kasım seçimleri sonucunda oluşacak hükümet, acil sorunlara yönelebilecek mi? Reformları en kısa sürede gerçekleştirebilicek mi?

Saltoğlu, bu olasılıktan çok aşırı iyimser bir sonuç çıkarılmasa da seçim sonuçlarının ilk aşamada kurun oynaklığını sınırlayacağını, sonrasında seçilecek ekonomi yönetiminin kredibilitesine, FED'in hareketlerine ve en önemlisi iç ve dış politikadaki gelişmelere endeksleneceğini ifade etti.

Doların 2.80 altına gelmesi artık çok zor

Kasımda teknik olarak seçimin sağlıklı bir şekilde tamamlanması bile şu anki ortama oranla daha belirgin bir ortam yaratacağı için TL açısından olumlu olacağına değinen Burak Saltoğlu, "Ama bu kurun birden değerlenmesi gibi bir sonuca yol açamayabilir. Zira çok sayıda başka belirsizlikler de mevcut. Tabii ki en iyi olasılıkta 2016 başında bir hükümetin kurulacağını düşünürsek bu ilk olumlu tepkiyi değiştirecek birçok iç ve dış haber akışı bekleyebiliriz" dedi.

Saltoğlu, çok olumlu senaryolarda bile kurun 2.80'lerin altını görmesinin güç göründüğünü, FED'in olası bir hamlesi ile 3.20'leri görmesinin ise şaşırtıcı olmayacağını belirterek, BIST 100 endeksi tarafında teknik seviye vermenin zor olduğunu ancak, özellikle uzun vadeli yatırım açısından makul seviyelerde olduğunu kaydediyor.

Merkez Bankası hamlelerini FED'e bağladı

Saltoğlu, TCMB'nin son dönemde açıkladığı sadeleştirme politikası ile radikal hamlelerini FED'e bağladığına değinerek,

Piyasaların takip edeceği gelişmeler

YURTDIŞINDA:

- FED'in faiz artışı ile ilgili adım ve açıklamaları
- Çin ekonomisindeki belirsizlikler
- ECB'nin atacağı adımlar ve AB ekonomisindeki gelişmeler
- Petrol başta olmak üzere tarihi diplere yakın olan emtialarda yaşanacak fiyat hareketleri
- Jeopolitik riskler

YURTİÇİNDE:

- Terör ve iç güvenlik
- Kasım ayı seçim sonuçları
- Seçim sonrası yeni ekonomi yönetimi ve reform kabiliyeti
- TCMB ve para politikasındaki sadeleştirme adımları
- Yatırım yapılabilir ülke notunun korunması

para politikasında en azından FED'in ekim ortası yapılacak faiz toplantısına kadar TCMB'den bir hamle beklememek gerektiğini ifade ediyor.

Bu süreçte kur oynaklığının yüksek seyredebileceğine ve geçmişe oranla hem reel ekonominin hem de iç politikanın çok daha hassas bir durumda olduğuna değinen Burak Saltoğlu, sözlerine şöyle devam etti: "Bu noktada FED'den bir hamle gelmeden radikal bir artışa gitmek istemiyor. Ama dikkat edilecek diğer husus ise TCMB başkanının görev süresinin Nisan 2016'da sonlanıyor olmasıdır. O aşamaya kadar kendisi ile uyumlu bir ekonomi yönetimi ile çalışması etkinliğini belki bir nebze artırabilecektir. Konu bence artık TCMB'nin rahat edip etmeyeceği kur seviyesi tartışmalarını aşmış gibi duruyor. Kurun istikrara kavuşması için atılacak faiz artışı hamlesi bu aşamadan sonra oldukça yüksek olabilir. Bu tür bir kararı ise ekonomi yönetimi ile uyumlu alması gerekebilir."

TCMB başkanının görev süresi Nisan 2016'da doluyor. Peki bu süreçte uyumlu bir ekonomi yönetimiyle çalışabilecek mi?

Pozitif molalara rağmen baskılar devam edecek

Saxo Capital Strateji Uzmanı Cüneyt Paksoy, FED'in eylül ayında faiz artırmamasına karşın Başkan Janet Yellen'in konuşmasında, ekim dahil her toplantıyı potansiyel hale getirerek global piyasalara ve özellikle gelişen piyasalara sınırlı bir destek verdiğini belirtti.

Paksoy, Yellen'in Çin ve gelişen ülke kırılganlıklarına dair güçlü vurgu yapmasının malumun ilanı olduğundan gelişen ülkelere pozitif etkisinin sınırlı kaldığını kaydetti. Paksoy, FED toplantısına ilişkin olarak üyelerin faiz beklentilerinde ortalama medyan olarak yapılan aşağı yönlü revizeler olduğuna dikkati çekerek, bu revizenin en azından FED'in ölçülü adımlarla ve aralık ayına bırakılarak ilerleyeceği yönünde sinyali güçlendirdiğini ifade etti.

Faiz artırım başlangıç zamanlamasına dair belirsizliğin devam ettiği sürece, piyasalarda aralıklı olarak pozitif molalar verilecek olsa da, özellikle gelişen ülkeler üzerinde baskının süreç netleşene kadar devam edeceğini tahmin eden Cüneyt Paksoy, sözlerini şöyle sürdürdü:

FED Başkanı Yellen'in Çin ve gelişen ülke kırılgınlıklarına güçlü vurgu yapması, malumun ilanı gibi.

"Yurtiçinde seçim sonrası oluşacak meclis aritmetiği ve yeni hükümet kurulmasına dair olası farklı senaryolar farklı farklı piyasa senaryoları demek olacak... En azından piyasalar bu seçimden uzun ömürlü bir hükümet kurulduğunu görür ve yeni ekonomi yönetimi onay alırsa bir süre pozitif fiyatlama içine girebilir ama sonrasında global piyasalara paralel süreç devam eder."

Paksoy, hükümet kurulmasına yönelik sürecin uzaması ve belirsizliğin sürmesi durumunda ise piyasalarda baskının artabileceğini ve tekrar negatif ayrışma söz konusu olabileceğini belirterek, tek parti iktidar olasılığının ise fiyatların içinde olmadığını, bu durumun gerçekleşmesi durumunda ilk etapta pozitif tepki ve sonrasında sürece bağlı piyasa refleksi görüleceğini kaydetti.

Negatif senaryo

Gösterge tahvil faizi hareketinin kurların seyri açısından da ana belirleyici olacağını aktaran Cüneyt Paksoy, son 5-6 senede yabancı algısının pozitife döndüğünü ve TCMB'nin olağanüstü toplantı kararının alındığı yüzde 11-12 aralığının yukarı yönlü geçilmemesinin önemli olduğunu ifade etti. Paksoy, TL'nin seçim döneminde global piyasalarda dolar endeksi ve parite gelişmelerini, içeride ise siyasi süreci ve terörle ilgili süreci fiyatlamaya devam edeceğine değinerek, "Olumlu senaryoda dolar/TL 2.85-2.95 aralığına geri çekilerek bir mola verebilir... BIST 100 endeksi ise 75.000 üzerinde kalıcı oldukça ilk etapta 77.000-80.000 aralığına doğru ilerleyebilir" dedi. Negatif senaryoda ise global dolar hareketlerine de bağlı olarak dolar/TL'nin 3.00 üzerinde güç kazanabileceğini ve 3.15-3.25 bandına doğru hareket geliştirebileceğini dile getiren Cüneyt Paksoy, BIST 100 endeksi ise 73.500 altında kaldıkça 65.000-68.000 aralığına doğru geri çekilmenin mümkün olacağını tahmin ediyor. Paksoy, TCMB'nin dövizdeki hareketi engelleme adına çeşitli politika araçları deneyecek olsa da, en etkili silahının faiz artışı olmaya devam edeceğini, hangi seviyede hamle yapacağına dair elini belli etmesi mümkün görünmese de, önemli teknik ve psikolojik direnç olan 3.15-3.25 bandı üzerinde agresif hareketler başlaması durumunda daha aktif bir TCMB görülebileceğini belirtiyor.

Aile şirketleri büyümeyi değil, var olanı korumayı hedefliyor

TKYD Başkanı Hurşit Zorlu, aile şirketlerinin büyümekten ziyade var olanı korumaya yönelik hareket ettiğine işaret etti. Zorlu, bu durumun uzun vadede şirketlerin fırsat kaçırmasına ve pazar payı kaybetmesine neden olduğunu söyledi.

TKYD Anadolu Seminerleri/ Bursa.

Onlar deyim yerindeyse 'dişlerini tırnağına takarak' kurdukları şirketleri milyar dolarlık ciro yapar hale getirmişler. Elde ettikleri bu başarıyı sürdürülebilir hale getirmek ise 'aile şirketleri'nin en büyük sorunu olmuş. Sadece Türkiye'de değil, dünyada da dördüncü nesle ulaşabilmiş aile şirketlerinin sayısı parmakla gösterilebilecek kadar az. Gerek dünyada gerek Türkiye'de, aile şirketlerinin üçüncü kuşağa ulaşma oranı yüzde 10 civarında, ömürleri ise sadece 25 - 30 yılla sınırlı.

2003 yılında kurumsal yönetim ilkelerinin benimsenmesi hedefiyle kurulan Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin (TKYD) Başkanı Hurşit Zorlu, aile şirketlerinin büyümekten ziyade var olanı korumaya yönelik hareket ettiklerini belirterek, uzun vadede bu yaklaşımın şirketlerin fırsatları kaçırmasına ve pazar payı kaybetmesine neden olduğunu belirtti. Hurşit Zorlu, kurumsal yönetim ilkeleri, bağımsız yönetim kurulu üyeliğinin önemi ve Türkiye'deki kadın çalışma oranına yönelik sorularımıza cevap verdi.

Türkiye'de yönetim kurullarında kadın çalışan oranı nedir?

Türkiye'de kadının istihdama katılım oranı yüzde 30. Avrupa ülkelerinde kadın istihdamı yüzde 60 düzeyinde, dünya ortalaması ise yüzde 50'nin üzerinde. Ülkemizde, 2013 yılında toplam 427 halka açık şirketin yönetim kurullarında kadın üye oranı yüzde 11.7. Kadınların üst yönetime katılımı ülkemizde yeterli seviyelerden uzak olsa da, mevzuatta son dönemde yapılan düzenlemeler ile şirketler bu oranın artırılması yönünde teşvik ediliyor. Sermaye Piyasası Kurulu; Türkiye'de yönetim kurullarının yüzde 25'inin kadın olması konusunda tavsiyede bulunuyor.

Türkiye'de en fazla kadın çalışan oranına (yüzde 40) sahip tekstil sektöründe kurumsal yönetim ilkeleri ne durumda?

Türkiye'de tekstil sektörünün çoğunlukla aile şirketi olmasından yola çıkarak, Türkiye ekonomisinde aile şirketlerinin gerek sayı gerek istihdam açısından önemli bir işleve sahip olduğunu söyleyebiliriz. Uygulamada aile şirketlerinin çoğunlukla yeni yatırım yapmayarak riski büyütmemeye, kaliteyi korumak düşüncesi ile büyümekten ziyade var olanı korumaya yönelik hareket ettiklerini görüyoruz. Bu düşünce, kriz dönemlerinde bir dereceye kadar firmanın kendini korumasına yardımcı olsa da, uzun vadede çok temkinli yaklaşım, büyüme fırsatlarından yararlanamamaya ve firmanın pazar payını yitirmesine sebep olabilmekte. Bu gibi yönetimsel kararlarla aile şirketlerinin genelinin ömrünün çok uzun olmadığını ve sürdürülebilir ekonomik başarı için geleneksel yönetim anlayışı ile yönetilen aile şirketlerinin uygulamada bir kurumsal yönetim dönüşümüne gereksinimleri olduğunu düşünüyorum.

Bu şirketlerin geleneksel aile tipi yönetim anlayışından uzaklaşarak, etkinlik ve verimlilik doğuran çağdaş bir kurumsal kimliğe ulaşmalarını sağlayacak kurumsal yönetim anlayışını benimsemeleri büyük önem arz ediyor. İşletmelerin devamlılığı açısından da uzun dönemde kâr etmeleri ve varlıklarını korumalarının kurumsal bir anlayışla mümkün olacağı görülüyor.

> TKYD, kurumsal yönetim anlayışının tanınması, gelişmesi ve en iyi uygulamaların hayata geçirilmesi misyonunu taşıyor.

Değişen ve sürekli gelişen dünyada küresel rekabetin de artmasıyla, kurumsal yönetim konusunda akademik ve uygulamalı çalışmaların giderek önem kazanması ve girişimciliğin yaygınlaşmasının kurumsal yönetime olan ilginin boyutlarını artırdığını söyleyebiliriz.

Türkiye'de kurumsal yönetim son 10 yılda hızlı ilerledi. 2003 yılında kurulan TKYD'nin faaliyetleri neler?

Kurumsal yönetim anlayışının ülkemizde tanınması, gelişmesi ve en iyi uygulamaların hayata geçirilmesi misyonuyla hareket eden TKYD, 2003 yılında gönüllü bir sivil toplum kuruluşu olarak kuruldu. Adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri üzerine inşa edilen kurumsal yönetim anlayışının, etki ettiği tüm alanlarda yol gösterici olmayı hedefleyen TKYD; özel sektör,

TKYD Başkanı Hurşit Zorlu

kamu kuruluşları, medya, düzenleyiciler, sivil toplum kuruluşları ve akademik dünya arasında bir iletişim ağı kurarak kurumsal yönetim uygulamalarının gelişmesini hedefliyor. TKYD'nin 700 bireysel ve 36 kurumsal üyesi bulunuyor.

Kurumsal yönetim ilkelerini benimsemiş şirketler, benimsememiş olanlara oranla ne gibi avantajlar elde ediyor? Bu ilkeleri uygulamanın somut faydaları neler?

Şirketlerimizin sağlıklı büyüyebilmesi için, kurumsallaşmak gerekiyor.

> Gerçek anlamda kurumsallaşmanın yolu, kaliteyi büyüme ile bütünleştirmekten geçiyor.

Kurumsallaşmak, sadece var olanı korumak olarak algılanmayıp sürdürülebilir büyümeyi de devam ettirmek olarak algılanmalı. Gerçek anlamda kurumsallaşmanın yolu, kaliteyi büyüme ile bütünleştirmekten geçiyor. Türkiye'de şirketlerin ömrünün çok kısa olması ve genellikle aile işletmesi olarak kurulan bu işletmelerin üçüncü kuşaktan sonraya geçme oranının yüzde 10 seviyesinin altında kalmasında kurumsallaşamamanın etkisinin göz ardı edilmemesi gerekir. Aile anayasasının hazırlanması, uzun dönemli stratejiler belirlenmesi, yazılı olarak alınan kararların uygulanması, gelecek kuşakların yönetime hazırlanması ve buna dair bir haleflik planının yapılması, yeterli iç denetim ve iç kontrol mekanizmalarının oluşturulmasının, kurumsallaşma yönünde önemli aşamalar kaydedilmesini beraberinde getireceğini söyleyebilirim. Kurumsallaşmak, sadece biçimsellik ya da yazılı kaide ve kuralların işyerinde uygulanması olarak da anlaşılmamalı. Kurumsallaşma yolunda kabul edilen ilkeler ve kuralların sadece yazılı olması önemli değildir. Önemli olan, bu ilke ve kuralların herkes tarafından bilinmesi, benimsenmesi ve uygulanmasıdır. Şirketlerimizin küresel rekabete karşı koyabilmesi için sağlıklı büyümesi, kârlı büyüme ve sürdürülebilir başarı için de kurumsallaşma kuşkusuz gerekli koşuldur. İç denetim sistemlerini, risk yönetimini uluslararası standartlarda oluşturan kuruluşlar, öngörülü davranmanın ve olası krizlere daha hazır olmanın ödülünü alıyorlar. Kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde oluşturulmuş yönetimlere sahip kuruluşlar, riskleri öngörebiliyor ve çok sesliliğin getirdiği avantajları kullanabiliyor. Bu bağlamda, ülkemizde özellikle son on yıllık zaman diliminde kurumsal yönetimi kendi inisiyatifleri ile hayata geçiren şirketlerimize baktığımızda, küresel pazarlarda yer alabilmek için önemli bir rekabet gücüne sahip olduklarını rahatlıkla görebiliyoruz.

Kurumsal yönetim ilkelerinin daha çok şirket tarafından benimsenmesi ve uygulanması için dernek olarak nasıl bir yol haritası izliyorsunuz?

Sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarından biri olan kurumsal yönetim ilkelerinin ülkemizde tanınması, benimsenmesi ve en iyi uygulamaları ile hayata geçirilmesi yönündeki çabalarımıza kurulduğumuz 2003 yılından bugüne devam ediyoruz. Kurumsal yönetim konusunda geçmişte yaptığımız araştırmalar bize gösterdi ki; kurumsal yönetimin temel sorunu şeffaflık. Kurumsal yönetimin önündeki birçok engelin 'şeffaflık' kaynaklı olduğunu düşünüyoruz. TKYD olarak gerek Anadolu illerinde yürüttüğümüz çalışmalar, düzenlediğimiz panellerde gerekse eğitim programlarımızda bu konu temel hareket noktamız oluyor. Eğitim programlarımız, üyelerimizin katılımına açık gündem toplantılarımız, Anadolu Seminerleri projemiz, düzenlediğimiz paneller ile kurumsal yönetimin geniş kitlelere yayılması ve benimsenmesi için çalışıyoruz.

Türkiye'de bağımsız yönetim kurulu üyeliğinin önemi nedir? Bu, şirketlere ne katar?

Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin yönetim kurullarında yer alması, kurumsal yönetimin tarafsız ve doğru uygulanması açısından önemli. Yönetim kurullarının yapısı ve işleyişinde kurumsal yönetim ilkelerinin benimsenmiş olması, halka açık şirketlerin hem hissedarlarına hem de topluma karşı olan sorumluluklarının başında geliyor. Bu sorumluluk ile olması gereken ideal yapıda oluşturulan yönetim kurullarının şirketlerin sürdürülebilirliğine katkısı büyük oluyor. Bağımsız yönetim kurulu üyesinin şirkete kattığı en büyük değer, birçok konuya objektif yaklaşabilmesi. Bağımsız yönetim kurulu üyesi, yönetim kurulunun içinde eksik kalan yetkinliklerin getirdiği boşlukları doldurabiliyor.

1999 yılında ilk kez kurumsal ilkeleri yayınlayan OECD, 34 üye temsilcisiyle beraber bu yıl kasım ayında Türkiye'de toplantı yapacak. Toplantıda kurumsal yönetimin yeni ilkeleri açıklanacak. Bu anlamda dernek olarak beklentileriniz neler?

OECD, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni yenileme çalışmalarına 2014 yılında başladı. Bu çalışmada; şeffaflık ve hesap verebilirlik, yönetim kurullarının rolü-yönetim kurullarında daha çok kadın üyenin yer alması, ticari ve ticari olmayan önceliklerin dengelenmesi, rekabete dayalı tarafsızlık konularının ön planda tutulduğunu görüyoruz. İlkelerin hem Finansal İstikrar Kurulu'nun küresel finansal sisteminin sağlıklı işleyişi için kabul ettiği 12 temel standarttan birisi olması hem de dünya çapında bugün yüze yakın ülke tarafından temel referans olarak kullanılması nedeniyle, güncellenme sürecine OECD üyesi olmayan yükselen ekonomiler de davet edildi. Bu amaçla ayrıca yükselen ekonomilerin sermaye piyasaları ve kurumsal yönetim yapılarını incelemek ve ilkelerin güncellenmesi sürecine ilişkin öneriler geliştirmek üzere bir üst düzey uzmanlar grubu kuruldu. Sayın SPK Başkan Vekili ve OECD Kurumsal Yönetim Komitesi Başkan Yardımcısı Bekir Sıtkı Şafak başkanlığında oluşturulan grup, bu konuda çalışmalarda bulunmaya devam ediyor. TKYD olarak biz de süreci yakından takip ediyoruz. G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumu'nu; Sermaye Piyasası Kurulu ev sahipliğinde, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği ile Boğaziçi Üniversitesi işbirliğinde 10 Nisan 2015 tarihinde, İstanbul'da düzenledik.

Kitap

Harcıyorum öyleyse varım

Ekonomi her an hayatımızın içinde; aldığımız tüm kararları maliyet-fayda analizleri belirliyor artık. Peki ne yapmalı, nasıl dur diyebiliriz ekonominin hayatlarımız üzerindeki etkisine? Cevabı, Philip Roscoe 'Harcıyorum Öyleyse Varım' kitabında veriyor.

Kitap

Rekabet stratejisi

Tüm dünyada yüzü aşkın dile çevrilen ve alanında çığır açan Michael E. Porter'ın 'Rekabet Stratejisi' kitabı, işletme stratejisinde hem yepyeni hem de yıllar geçtikçe eskimeyen bir yaklaşımı ve çözümleme anlayışını ortaya koyuyor.

Konser

HUZUR VEREN MELODİLER

Amerikalı müzisyen Samuel 'Sam' Beam, dinginliğin notalara büründüğü şarkılarıyla izleyicilerini melankolik dünyasına davet ediyor. Iron & Wine grubu, huzur veren melodileriyle 4 Kasım akşamı Garanti Caz Yeşili konserleri kapsamında ilk defa Babylon Bomonti'de!

Sergi

DEMOKRATİK LÜKS

Rampa ve M HKA (Güncel Sanat Müzesi, Antwerp) işbirliğiyle düzenlenen ve her iki mekânda da sergilenecek olan Hüseyin Bahri Alptekin retrospektif sergisi 'Demokratik Lüks', şehir yaşamına farklı bir bakış açısı getiriyor. Sergi 14 Kasım tarihine kadar görülebilir.

Konser

CAZIN BUĞULU SESİ

Beş Grammy ödüllü caz solisti Diana Krall, 'California Dreamin' ve 'Desperado' gibi tüm zamanların en iyi pop şarkılarını caz melodileriyle harmanlıyor. 'Good Music in Town' konserleri kapsamında 27 Ekim'de Zorlu PSM'de konser verecek Krall, pop klasiklerin caz yorumlarıyla karşımızda.

Sergi

Rengârenk dünya

Bozlu Art Project Nişantaşı, 22 Ekim – 6 Aralık tarihleri arasında Türkiye'de soyut sanatın önde gelen isimlerinden Özdemir Altan'ın 'Kral ve Kraliçeler'den Don Kişot'lara' isimli kişisel sergisine ev sahipliği yapıyor. Sergide, Altan'ın ilk çalışmalarından son dönem işlerine kadar geniş bir seçkiyi görebilirsiniz.

Sinema

Yok artık!

En son 'Ulan İstanbul'un zeki ama kaçık dehası olarak izlediğimiz Caner Özyurtlu, 'Yok Artık'da kamera arkasında. Erkan Kolçak Köstendil, Şebnem Bozoklu ve Serkan Keskin gibi yıldız isimlerin rol aldığı film t'aksici Fikret'in, İstanbul trafiğinde karşılaştığı enteresan ve komik hikâyeleri beyazperdeye taşıyor.

Konser

ÇILGIN PİYANİST

Bir yanda caz piyanosunun çılgın kızı Hiromi, diğer yanda ise dünyaca ünlü gitarist Anthony Jackson ile baterist Simon Phillips. Huzurlarınızda, Hiromi Trio Project! 7 Kasım'da CRR Konser Salonu sahnesinde izleyebileceğiniz grup, farklı caz yorumlarıyla dikkat çekiyor.

Sinema

Mantıksız adam

Türkiye'de 9 Ekim'de vizyona girecek, Woody Allen'ın yeni filmi 'Mantıksız Adam', küçük bir kasabanın küçük bir kampüsünde felsefe profesörlüğü yapan ve orta yaş bunalımında olan bir adamın hayatını değiştirme çabasını anlatıyor. Joaquin Phoenix ve Emma Stone, başrollerde!

Albüm

Arşivlik caz

Miles Davis'den Duke Ellington'a, Chet Baker'dan Herbie Hancock'a caz müziğin efsanevi isimleri bu albümde buluşuyor: The Perfect Jazz Collection'. 10 CD'lik setten oluşan albümde bu dünyaca ünlü müzisyenlerin en iyi albümleri yer alıyor.

Uzman kadro

Ekim ayı boyunca Craft Kadıköy'de sahnelenecek ve Aslı Enver ile Dolunay Soysert'in rol aldığı 'Personel', uzmanlık alanı kişileri televizyonun zararlı etkilerinden korumaya çalışan bir kurumun iç yüzünü anlatıyor. Oyunu, Mark Bartlett kaleme aldı.

Tiyatro

Albüm

Fransız esintisi

La Vie En Rose – Unutulmayan Fransızca Şarkılar albümünde, tüm zamanların en sevilen 20 Fransızca şarkısı ve efsane olmuş yorumcular bir araya geliyor. Edith Piaf'ın 'La Vie En Rose'uyla açılan albümü dinlerken kendinizi Eyfel Kulesi'ni izliyormuş gibi hissedeceksiniz.

Tiyatro

ÖLÜMSÜZ AŞK

William Shakespeare'in ölümsüz aşk öyküsü 'Romeo e Giulietta', müziği, sözleri ve oyuncularıyla 'güzelliğe ve farklılığa adanmış bir ilahi' olarak sadece 8 gösteri için yeniden İstanbul'da. 3-8 Kasım tarihleri arasında Zorlu PSM'de izleyebileceğiniz prodüksiyon, İtalya'da sahnelenmiş en yüksek bütçeli oyun olarak gösteriliyor.

HOW TO STEP FORWARD IN COMPETITION?

In today's world where the competition gets intenser everyday, together with investing in domestic market, expanding abroad markets also enhances the competitiveness of companies. Companies that are and want expanding abroad can position themselves in the competition with good strategy and market analysis. With globalization, now even local companies need to compete with global brands in their domestic market. To survive in such an atmosphere where competition keeps intenser is only possible via dividing the risks. As an example; a Turkish company can expand to many countries in time starting with the neighbour countries; just as observed in cases of LCW and Sarar. Or as another example; a garment producing company can develop its Plan B as a cure for economical and regional risks by diversifying the countries that it is manufacturing. In this process, getting to know market and company itself is the key to success for the companies. Brands in garment sector had performed approximately 3.2 billion dollars of exports in 2014. Turkish firms are providing added-value to country's economy by selling high valued products to their stores abroad. Turkish firms firstly focus on the closer geographies. Former Soviet republics, Middle East, North Africa, Iran and Iraq are still holding important potentials for Turkish firms. After these markets, Europe and USA markets come next. Iran had emerged as an important market for Turkish firms after the removal of the embargo. That is because Istanbul and Dubai are important fashion centres for Iranians who have high purchasing power. We also acquired tips of success on production and merchandizing from the leaders of the sector... Ahmet Öksüz, deputy chairman of the board of Kipaş Holding, states that a company either merchandizing or producing garment has to practice and be the best in local market first and expand abroad afterwards. Öksüz underlining a chain store that aims to expand abroad needs to prefer the closer countries' markets which are overlapping with Turkey's internal market and says: "One must firstly need to go to similar markets to its own and to produce collection suitable for that country's market. It must start with closer markets and to expand greater markets afterwards". Öksüz who tells that they are in 200 locations in Turkey and proceeding by giving more dealerships in abroad continues : "We have target of reaching 400 to 500 locations in domestic market in two years. We are present in Turkic Republics through our distributors. We also have ongoing negotiations with two European countries as well. In case that we end up positively in these negotiations that are to become clearer in next two months, we target to be present in these countries too via dealerships.

DEBT RISING IN EUROPE

Balance has changed in Europe. Many European garment companies cannot pay their debt to Turkish manufacturers. Even big firms have extended redemption period. Cash collection is made in 120 days, not in 30 days anymore. Open account method in exports, one of the basic problems of Turkish textile and garment exports, has become a big trouble nowadays. The global economic conjuncture being fluctuating has extended redemption dates, delayed or hindered payments. The garment firms that cannot overcome the crisis properly, have started to become indebted to Turkish manufacturers. It is stated that many companies, including world-famous large firms, did not pay their debts, alleging various excuses. Especially in Europe, it is remarked that private fund companies buy garment firms at frequent intervals, because of their administrations passing into other hands, Turkish firms have difficulties in finding interlocutor abroad. Another big problem is maturity periods. The payment terms that were 30 days in the past period, are 60-90 days currently. In textile sector, it is stated that Turkish companies, especially the ones working with Italy, have extended maturity periods to one year. The representatives of the sector say that

in open account method, which is quite risky, Turkish firms should guarantee themselves by insurance. The same problem exists in Russian market as well. Ruble, which has lost value against dollar in the last months, hit Turkish textile and garment exporter. The number of manufacturers that could not collect debt has been increasing.

WILL THE TEXTILE ACTION PLAN CREATE MOMENTUM?

Action plan covering 2015-2018 period and aiming Turkey's most important sectors of textile, garment and leather did not cause excitement. The sector, that awaits for a study capable of increasing competitiveness, has been disappointed about this plan once more as it had been in the previous plans. Turkey's 4-year strategy and action plan for textile, garment and leather products sectors have been determined. The decision of High Planning Council regarding the admission of Turkey Textile, Garment and Leather Products Sectors Strategy Document and Action Plan, prepared under the coordinatorship of Ministry of Science, Industry and Technology, with the contributions of relevant public institutions and foundations and NGOs, was published on Official Newspaper in the last months. We investigated the prominent articles and missing sides of the plan... Şeref

Fayat, the president of Turkish Clothing Manufacturers Association (TGSD), remarking that the action plan prepared for approximately 8 years, could not go beyond giving advices to sector, says: "The most important topics in this plan are establishing of R&D, P&D, design ateliers, incentive of design support. At present, applications have started country-wide. We think that very prominent applications will be made in this field. The other articles do not contain any cure for sector." Fayat, remarking the textile, garment, leather sectors being important sectors for Turkey, emphasizes that these three sectors have an important position in Turkish economy with total 65 billion dollar turnover, 29 billion dollar export, 1 million people employment in 60.000 workplaces and having 15 billion dollar foreign trade surplus. Fayat, stating it is necessary that ensuring particularly textile, garment and leather sectors, all industry sectors benefit from incentives, continues his words: "Labour costs are increasing, production should be made to technological products, technical textiles. It is expected that sustainable companies should be supported and the sector should have an increased number of big firms. In the case of companies which have certain employment number and export being supported, this strategy document can arouse."

TENDENCY TOWARDS ALTERNATIVE FABRICS HAS BEEN INCREASING

Over the last few years, tendency towards alternative fabrics to cotton is in question in Turkish textiles. Especially with regard to growing environmental awareness, "eco-friendly products" that is made of fabric woven from fibers made from various plants has become one of the most conspicuous trends latterly. Alternative fabrics, which are used not only for underwear, socks or towel but also for denim fabric and many other, becomes preferable as they are not containing chemicals and being very recyclable. During the period when cotton prices rose in the year 2010, interest to alternative fabrics increased in consequence of manufacturers tending towards bamboo fiber. Later corn fiber followed bamboo fiber. Recently, tendency towards banana peel, coconut shell and pineapple leaves has started in the world. In the last period, the most in demand fiber, excluding cotton, is bamboo without doubt. Bamboo fiber, which is a natural fibrilla made of bamboo plant, gives skin a cool and fresh feeling. Besides its anti-bacterial and anti-ultraviolet features, with its softness and moisture absorbing feature, bamboo is a quite prominent fibrilla. İsa Dal, president of Textile and Garment Industrialists Association of Denizli (DETGİS), stated that especially during the period when cotton prices rose in the year 2010, in consequence of cost of bamboo staying low, it became the most accentuated fiber type and it is preferred because it has been introduced as natural and anti-bacterial. As it has a light texture, coolness is a unique feature of bamboo. Its feature of absorbing moisture and helping body to breathe by enabling air permeability, ensures its being preferred in summer period. With growing environmental awareness, preferring recycling products and arising of conscious consumers in this context, the increase in tendency towards alternative fabrics except cotton draws attention.

FUAR TAKVİMİ

KASIM

BCN RAIL INTERNATIONAL RAILWAY INDUSTRY SHOW
10.11.2015-12.11.2015
Demiryolu
Barselona/İspanya

17. ATF
12.11.2015 - 14.11.2015
Hazır Giyim, Tekstil ve Ayakkabı
Cape Town/G. Afrika

ITMA 2015
12.11.2015-19.11.2015
Tekstil
Milano/İtalya

MILIPOL International Exhibition of Internal Security
17.11.2015-20.11.2015
Savunma
Paris/Fransa

DENIM by PV - Fall
18.11.2015-19.11.2015
Hazır Giyim
Barselona/İspanya

MEBEL
23.11.2015-27.11.2015
Mobilya
Moskova/Rusya

Fast Textile İnternational Textile Fair
25.11.2015-27.11.2015
Tekstil, Kumaş, Döşemelik Kumaş, Tekstil Makineleri
Lodz/Polonya

TISSU PREMIERE
25.11.2015-26.11.2015
Kumaş ve Tekstil
Lille/Fransa

ISF SAUDI
25.11.2015-28.11.2015
Hazır Giyim
Cidde/Suudi Arabistan

ARALIK

Clotheshow Live
04.12.2015-08.12.2015
Giyim, Moda
Birmingham/İngiltere

IDEAL HOME 2015
11.12.2015-20.12.2015
Mobilya, Dekorasyon, Aydınlatma
Tunus/Tunus

MOBILIA, DECOR ARTISANAT
17.12.2015-27.12.2015
Mobilya, Dekorasyon ve El Sanatları
Sfax/Tunus

DAR DECO - Salon de l'Ameublement et de la Décoration
18.12.2015-27.12.2015
Mobilya, Dekorasyon
Tunus/Tunus

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr